

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 19 Rpf Zeitungszustellgebühr Postscheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 1. August 1942

Nr. 31

Nemške čete vdrle v kubansko področje

Po zavzetju Rostova so nemške divizije izsilile prehod preko Dona v široki fronti - Reki Sal in Manič južno od Dona prekoračeni - Težke izgube poraženih sovjetskih oddelkov

Po najnovejših poročilih nemškega vrhovnega poveljstva, so nemški pehotni in motorizirani odredi vdrli preko poplavljenega nižinskega predela ob reki Manič v kubansko področje, ki se nahaja nekako med Azovskim morjem in med Kavkazom. Južno od spodnjega Dona so porinile nemške čete sovražnika, ki se je branil žilavo ob stalnem umikanju, še bolj proti jugu ter so s podporo močnih letalskih oddelkov izsilile prehod preko rek Manič in Sal. Severozapadno od Kalača je bil sovjetski odpor na več mestih zlomljen ter izsiljen umik sovražnih edinic. Letalstvo je medtem uspešno bombardiralo sovjetski dovoz vzhodno od Volge. V ustju Dona je nemško letalstvo potopilo tri sovjetske topničarke ter povzročilo bombne poškodbe na krovu dveh nadaljnjih čolnov. V nočnih napadih na Volgo je bilo uničenih več transportnih ladij.

Odbijajoč sovražne napade ob voroneškem mostišču, so nemške čete sestrelile 29 sovražnih tankov ter zbile večje število bojnih letalcev. Na fronti ob Volhovu je sovražnik napadel neko mostišče brez uspeha z močnimi oddredi.

V ostalem so potekale operacije na vzhodni fronti v preteklem tednu kakor sledi: Nemške in slovaške čete so že pretekli četrtek predrle utrjeno mostišče pred Rostovom ter so v nadaljnjih napadih dosegle rob mesta. Neka sovražna skupina, je bila o priliki svojega umika vzhodno od Rostova uničena. Nemški letalci so medtem uspešno bombardirali transportno gibanje sovražnika ter železniške naprave južno od ustja reke Don. Severozapadno od Voroneša so nemške čete v trdih borbah odbile jačje sovražne napade ter pri tem uničile v sektorju ene same pe-

hotne divizije 39 sovražnih tankov. Med padlimi sovjeti na srednjem delu vzhodne fronte so našli tudi generala Ivanova, poveljnika 18. sovjetske konjeniške divizije. Pretekli četrtek je sovražnik ponavljal svoje brezuspešne napade ob Volhovu ter pri Leningradu.

V petek je bila izdana posebna vest, da so nemške redne čete, Waffen-ff in slovaški odredi predrli močno utrjene in globoko izpeljane sovražne postojanke pri Rostovu. V istem mahu je bil Rostov, važno železniško in pristaniško središče, v jurišu zavzeto. Po zavzetju so nemudoma začeli s čiščenjem mestnega ozemlja. V velikem loku Dona so pehotne divizije skupno s hitrimi oddredi uničile odpor sovražnih edinic, ki jih je bil sovražnik nagto vrgel v boj. Pri tem je bilo uničenih 69 tankov in 29 topov.

Severozapadno od Voroneša so bili jačji sovražni napadi v teku nemških protinapadov razbiti. Letalstvo je pri tem prizadejalo sovražniku s poseganjem v bojevanje na zemlji, težke izgube. Ob Volhovu in pri Leningradu so se razbili ponovni sovražni napadi. Pretekli četrtek so sovjeti izgubili 83 letal. Nemško letalstvo je izgubilo samo sedem aparatov.

Po nedeljskem uradnem poročilu, so nemške čete v soboto izsilile po trdih bojih prehod preko reke Don. Vsi sovražni poskusi, ustvariti na južnem obrežju Dona redno in povezano fronto, so se izjalovili. V ustju Dona je bila potopljena neka sovjetska topničarica. Na Volgi sta zgoreli vsled zadetkov nemških letalskih bomb dve petrolejski ladji s skupno 6000 tonami, obenem pa so bili potopljeni trije težko obloženi vlačilci.

V velikem loku reke Don so nemške in romunske čete po uspešnih bojih s

sovražnimi pehotnimi in tankovskimi oddredi dosegle reko Don. V prostoru okrog Voroneša so se razbili vsi sovražni napadi ob bojnem duhu naših čet. Tako je neka nemška divizija preteklo soboto samo v tem predelu uničila 48 sovražnih tankov. Na ostalih delih fronte je bilo v nedeljo opazati le lokalne boje.

Južno od Rostova so nemške čete po poročilu z dne 27. t. m. v nekem naskoku zavzele močno utrjeno mesto Batajsk, ki so ga boljševiki zelo žilavo branili. Nemškim četam so utirali pot številni bojni in strmoglavski letalski oddredi.

Medtem so nemške in romunske pehotne divizije v velikem loku reke Don porazile s pomočjo letalstva sovražne sile ter dosegle v široki fronti reko Don. Severozapadno od Kalača so se zapletle nemške tankovske edince in hitri odredi v težke borbe s sovražnimi silami, ki so hotele obvladovati hribovje zapadno od Dona. Letalstvo je težko bombardiralo sovražni dovoz ob Volgi ter železniške cilje severozapadno od Stalingrada. V obrambnih bojih ob voroneškem mostišču so nemške čete v času od 10. julija samo v sektorju enega samega armadnega zborra sestrelile 751 sovražnih tankov. Preteklo nedeljo so nemški sovski oddredi zbili 120 sovjetskih letal.

Mostišče ob Donu pri Rostovu so nemške in zavezniške čete po poročilu z dne 28. t. m. v napredujočih napadih razširile močno proti jugu. Vzhodno od Rostova so pehotni in motorizirani oddelki prekoračili Don v široki fronti ter zlomili sovražni odpor v področju Maniča in Sala. Južno od Kalača, kjer so se razvile hude borbe, so nemške in zavezniške čete prekoračile ves spodnji tok Dona. Letalstvo, ki

Anglija in USA

Čeprav sta Anglija in Amerika zaveznici, se v javnem življenju obeh velikih sil ne ujema vse tako, kakor bi bilo želeti s strani sovražnega tabora. Anglija je v tej vojni izgubila že toliko ugleda, da Churchill Amerikancem ne more več doprinesti pravih dokazov takozvanega angleškega potenciala. V črno je zadel neki sodružnik angleškega konservativnega lista »Spectator«, ki je pisal svojemu listu sledeče: »Bili bi neodkriti, ako bi zamolčali dejstvo, da sta izguba Burme in izločitev Malte uplivali na mnenje Amerikancev, ki so že prepričani, da je britanski imperij bolj senca kot stvarnost. Omenjeni dopisnik svari svoje rojake pred napačnim ocenjevanjem Amerike in Amerikancev. Nobenega dvoma ni, da je angleška agitacija v Zedinjenih državah odpovedala. Amerikanec ne veruje angleškemu uradnim poročilom, ker je prepričan, da je resnica ob strani, in sicer na nasprotni strani. Pomirjevalne kapljice angleških radio-emisij in člankov sprejema Amerikanec slično kot otrok, ki se brani špinače, ki je ne mara jesti. Amerikanci so po mnenju omenjenega dopisnika prepričani, da angleški vojaški voditelji niso korakali sorazmerno z duhom časa, krivdo pa pripisujejo zastarelemu socialnemu in družabnemu redu. Vsekakor so si edini v tem, da je ugled angleškega imperija danes v Zedinjenih državah manjši kot takrat, ko so Zedinjene države zabredle v vojno stanje.

Ne mislimo razpravljati o vprašanju takozvane druge fronte, ki se od časa do časa pojavlja v anglosaksonskem svetu. Zadostuje že dejstvo, da Anglija in Amerika vse do danes nista zamogli združiti svojega vojnega programa tako, kakor bi odgovarjalo smotrenosti sovražnega tabora. Anglija in Amerika bi bili morali s svojim brodomjem vsaj nekaj dokazati v oboroženem konfliktu z Japonsko, da se zgodilo se je obratno: dokaz sposobnosti je doprinesla japonska mornarica v borbi z vzhodno-azijskim

je uspešno bombardiralo sovjetski dovoz, je uničilo več vlakov, železniških prog, parnikov na Volgi ter 53 letal. Po istem poročilu je sovražnik nekoliko ponehal s svojimi napadi pri Voronešu. Tako je bilo v pondeljek samo nekoliko lokalnih sovjetskih sunkov, ki so bili zaporedoma odbiti. V srednjem odseku je bilo uničenih več obkoljenih sovražnih sil. Na fronti ob Volhovu pa se je razbil nek sovražni napad na neko nemško mostišče v borbi moža proti možu.

skim brodomjem Velike Britanije in s pacifiškim brodomjem Zedinjenih držav. Izgube, ki jih je pretrpelo združeno ameriško-angleško brodomje v Vzhodni Aziji, so v precejšnji meri zamajale ugled Velike Britanije, da ne govorimo o Ameriki, ki je že prvi oboroženi spopad z Japonsko poplačala s težkimi bunkami.

Razlogi skupnih anglosaksonskih neuspehov so vsekakor globlji. Angleži slutijo, da skušajo Zedinjene države Severne Amerike prevzeti dedščino angleškega imperija. V tej slutnji jih je potrdilo tudi poslednje ameriško potovanje ali romanje ministrskega predsednika Churchilla, ki je obiskal Washington v vlogi težko zaskrbljenega prosilca. Ugled Anglije je padel v Ameriki, odkar se je Churchill ponižal tako globoko, da je Rooseveltu ponudil protiusluge, ki nikakor niso združljive z ugledom Velike Britanije. Angleški ugled je trpel že ob izbruhu vojne, ko so Amerikanci takorekoč podarili Angležem 50 starih rušilcev ter zato prevzeli razna oporišča na zapadni obli. Angleži in Amerikanci so si edini v sovrastvu do Nemčije, v vseh drugih stvareh, zlasti pa v zadevah vojskovanja, je needinost tako velika, da jo bodo premostili le z največjo težavo. Tako n. pr. govore in besedičijo o neki drugi fronti, a še danes ni rešeno vprašanje skupnega poveljstva. Angleški generali se nočejo podrediti ameriškim, ker mislijo, da imajo več vojaške tradicije in tudi več izkušenj. Amerikanci pa pravijo, da nosijo v vojni z osovino glavno finančno breme, vsled tega pa hočejo imeti glavno poveljstvo v svojih rokah. Roosevelt si lasti vrhovno poveljstvo vseh zavezniških armad, nima pa nikakih izkušenj na vojaškem področju. Če misli, da mu bo vpokojeni admiral Leahy lahko posodil svojo ofi-

cirsko pamet, je to utvara, ki se bo morda le bridko maščevala. Vsekakor je boj za vrhovno poveljstvo takozvanih »zavezniških narodov« zelo zanimiv z vidika anglo-ameriškega razmerja. To razmerje je povsem nenaravno. Amerikanec je ponosen na svoje dolarje in na bajeslovno bogastvo Amerike, Anglež pa na svojo politično in zgodovinsko tradicijo. Še pred to vojno so v Londonu s posmehom gledali na ameriške turiste, ki so se nehote ponašali s svojim nepoznavanjem evropske kulture, zgodovine in civilizacije. Angleži in Amerikanci govore sicer en in isti jezik, toda razlika v pojmovanju sveta in dogajanja je tako velika, da je menda ni mogoče premostiti. Jeta razlika med ameriškim multimilijarderm in med angleškim lordom. Prvi ima denar, a nima rodbinske in zgodovinske tradicije, drugi pa ima navadno oboje. Odtod vsa protislovja med ameriško in angleško politiko, protislovja, ki jih ni zamogla izravnati niti vojna, v kateri gre za bitki ali ne biti Velike Britanije. Ključ opisanega razmerja leži v požrešnosti Zedinjenih držav, ki hočejo — tako ali tako — prevzeti dragoceno dedščino propasti zapisanega imperija. Oči Amerike so uprte v Kanado, ki jo je mogoče dobiti samo o priliki popolne razprodaje imperija. Razmerje med Ameriko in Anglijo je polno nezaupanja. To si moramo dobro zavestno opomniti v odnosih med obema velikima sestramama v sovražnem taboru.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Golobt alle in Marburg a. d. Drau Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung zilt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

Im eroberten Woronesch.

Vorbei an prunkvollen Reklamebauten, von denen auch diese Sowjetstadt eine Anzahl aufweist, braust das Krad zur Front. PK-Kriegsbericht Faupel (Sch)

Ojačeno bombardiranje angleških industrijskih centrov

**Potek vojnih operacij proti Angliji v preteklem tednu
Žilave borbe v Egiptu - Od januarja do danes potopljenih 616 sovražnih trgovskih ladij s skupno 3,843.200 brt.**

Anglija je prejela tudi v preteklem tednu težke udarce nemških pomorskih in letalskih sil, zlasti pa je imela občutne izgube v borbah za črto El Alamein. Tako so nemško-italijanske čete odbile po poročilu preteklega četrtega pri El Alameinu nočne in dnevne napade močnih britanskih sil v srditih bojih. Ujele so nad 1000 Angležev ter uničile 131 angleških tankov.

V času od 10. do 22. julija je izgubilo angleško letalstvo 189 letal, od teh pa 114 nad Sredozemskim morjem in v Severni Afriki. V istem času je nemško letalstvo v boju z Anglijo izgubilo 40 letal. V času od 24. januarja so nemške podmornice in letalci potopili skupno 616 sovražnih ladij s 3,843.200 tonami. Samo v ameriških vodah je bilo potopljenih 467 ladij z 2,917.600 tonami. V tem številu je zapopadenih 163 petrolejskih ladij s skupno 1,325.500 tonami.

Po petkovem poročilu so italijanske čete ob trajanju srditih bojov v Egiptu zasedle zeleniko Siva.

Nemško letalstvo je ob koncu preteklega tedna težko bombardiralo letalske industrije, vzletišča in druge važne naprave v Srednji in Vzhodni Angliji. Ob zapadni kanalski obali je sovražnik izgubil pretekli četrtek devet letal. V noči na 24. t. m. so povzročili angleški bombniki v Duisburgu požare in razdejanja v stanovanjskih področjih in na javnih poslopih. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Šest bombnikov je bilo zbitih na tla.

V noči na 26. julija je nemško letalstvo bombardiralo luko Middlesborough ter povzročilo eksplozije in obsežne požare.

V noči na 26. julija je angleško letalstvo napadlo Duisburg, Homburg in Mörs, kjer je imelo civilno prebivalstvo izgube in škodo na stanovanjskih objektih. 11 napadalcev je bilo zbitih.

Pri El Alameinu so nemško-italijanski odredi v teku obrambne bitke, ki je pričela 22. julija, uničili skupno 146 tankov ter ujeli 1400 Angležev.

Na Malti, ki je bila opetovano ponoči in podnevi bombardirana, so uničile bombe več sovražnih letal na tleh.

Nemški bombniki so v nedeljo bombardirali vojno važne naprave ob južni obali Anglije ter v Midlandu. V noči na 27. t. m. je angleško letalstvo bombardiralo mesto Hamburg in okolico, kjer je imelo civilno prebivalstvo težje izgube. Porušilo in poškodovalo je pri tem skoro izključno številne stanovanjske hiše. 37 napadalcev je bilo zbitih na tla.

V borbi z Anglijo je nemško letalstvo dne 27. julija napadlo razne industrijske in prometne cilje v Južni in Srednji Angliji, z močnimi silami pa v noči na 27. julija Birmingham ter več drugih mest Srednje in Vzhodne Anglije. Nastali so obsežni požari poleg dru-

gih razdejanj.

V noči na 28. julija so padale nemške in italijanske bombe na Suez. Bombni napadi so veljali tudi nekemu vzletišču zapadno od Aleksandrije ter oporišču Malti, kjer so nastali veliki požari.

V Kanalu se je neka nemška stražna ladja po hudem boju s številnimi angleškimi rušilci in topničarkami potopila. V noči na 29. julija so Angleži ponovno bombardirali Hamburg pretežno z zažigalnimi bombami. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Škoda je nastala tudi na javnih poslopih, tako na neki bolnišnici. 45 angleških bombnikov je bilo pri tem zbitih na tla.

Cripps - sokrivec belgrajske zarote

Turčija je bila zamišljena kot vaba - Zanimiva razkritja ameriškega novinarja

V New Yorku je izšla nedavno knjiga, ki osvežuje spomin na nesrečno belgrajsko zaroto generala Simovića in njegovih pajdašev. Knjiga nosi naslov »Stafford Cripps: Prophetic Rebel«. Spisal jo je bivši ameriški dopisnik v Moskvi, Eric Estorick. V tej knjigi opisuje avtor delež, ki ga je imel pri uprizoritvi belgrajske zarote poleg moskovskega jugoslovanskega poslanika Gavrilovića takratni angleški veleposlanik Stafford Cripps. Danes je že dokazano, da je imel pri belgrajski zaroti svoje prste prvenstveno ameriški prezident Roosevelt. Toda istotako je tudi dokazano, da so v istem času, ko so rovarili v Washingtonu in v Belgradu, delovale tudi v Moskvi tajne sile z vso močjo, da bi zavlekle Jugoslavijo v vrtinec vojne proti osovinskim silam.

Knjiga je bila napisana na osnovi zelo dobrih informacij, ki jih je dal

avtorju na razpolago privatni tajnik bivšega ameriškega veleposlanika v Moskvi, neki Mr. Wilson. V opisanih anglo-boljševiških intrigah je značilno, da je Sovjetska Unija igrala napram nekdanji Jugoslaviji zelo hinavsko in neodkritno vlogo. V naslednjem naj pride do besede Eric Estorick, ki opisuje tok dogodkov takole:

20. marca 1941 se je vršila v vili angleškega poslanštva, v Perlovki pri Moskvi, konferenca, katere so se udeležili angleški veleposlanik Cripps, pomočnik sovjetskega komisarja za zunanje zadeve, Višinski, in jugoslovanski poslanik Gavrilovič, ki se je bil pravkar povrnil iz Belgrada.

Gavrilovič je v toku omenjene konference poročal Crippsu in Višinske mu, da bo Cvetkovičeva vlada podplala pristop k Trojnemu paktu, vendar obstoja skupina srbskih častnikov pod vodstvom generala Simovića, priprav-

PK.-Aufn.: Kriegsberichtler Jäger (Wh.)

Tagelang durch Sumpf und Schlamm.

Auch im Raum von Rschew wurden die Bolschewisten aus ihren gut ausgebauten Stellungen geworfen. Hier hatten unsere Infanteristen nicht nur in den Bolschewisten, sondern vor allem auch im Sumpf- und Waldgelände den härtesten Gegner.

ljena na upor in na vojno ob strani Anglije. Anglija — tako je poročal Gavrilović — je medtem že dala svoj pristanek k temu načrtu, toda kaj bo storila Sovjetska Unija?

Višinski je odgovoril, da bo nudila tudi Sovjetska Unija Jugoslaviji pomoč. Sovjetska vlada bo v to svrhu sklenila z zarotniki pogodbo, čim se polastijo oblasti. Dejal je nadalje, da bo dne 26. marca predložil Stalinu in Molotovu v Kremlju načrt pogodbe. Dne 27. marca bo Gavrilović že lahko imel v rokah pismena zagotovila Sovjetske Unije.

Čas je hitel. 24. marca se je Gavrilović ponovno oglašil pri Crippsu. Sporočil mu je, da Cvetković že potuje v Wien, kjer naj bi podpisal pristop k Trojnemu paktu. Zarotniki so pripravljani. Zarotnikom se mudi s sklenitvijo obljubljenih pogodb. Vse te vesti je sporočil Cripps Višinskemu po telefonu. Višinski odgovarja, da še ni mogel Stalinu poročati, toda storil bo vse, da bo imel Gavrilović besedilo pogodbe čimprej v rokah.

Tako so čutili zarotniki, da jim je pomoč Anglije in Sovjetije sigurna. Državni udar je bil izveden z uspehom. Toda pogodba z Rusijo še ni bila podpisana. Gavrilović se je zopet oglašil pri Višinskem, ki je izjavil, da bo Sovjetska Unija slej ko prej podpirala Jugoslavijo. Simović le naj gre po svoji poti. Toda kaj bo storila Anglija?

Ko so poklicali Crippsa v Kremlj, je ponovno zatrjeval, da bo Anglija v celoti podpirala belgrajsko zarotniško vlado. Pristavil je celo, da sta angleška in ameriška diplomacija pripravili Turčijo do vstopa v vojno ob strani Jugoslavije. V tem trenutku je bila Sovjetija pripravljena na sklep pogodbe. 5. aprila 1941 zvečer je bila podpisana prijateljska in nenapadalna pogodba z nezakonito vlado generala Simovića. Moskva je skušala svojo igro napram Nemčiji še nekako prikrivati. Zunanja oblika pogodbe med Sovjetijo in Jugoslavijo je bila razmeroma nedolžna.

6. aprila je izjavil ameriški podtajnik za zunanje zadeve Sumner Welles, ki je imel poprej razgovore z washingtonskim veleposlanikom Sovjetske Unije, da bi utegnila sovjetsko-jugoslovanska pogodba biti v gotovih okoliščinah največjega pomena. Izjavil je, da je vse polno vzrokov za domnevo, da je ta pogodba več kot samo prijateljska in nenapadalna pogodba. Vsekakor so te obljube ojunačile Simovića v njegovem protinemškem kurzu, dokler nemške čete niso napravile vsej tej gonji konec.

Toda srbski zarotniki so le prehitro spoznali, da so bili ogoljufani. Gavrilović, ki se je po podpisu pogodbe odpeljal v Belgrad, kjer je telefoniral v Ankaru ter je moral na svojo jezo izvedeti, da Turčija niti Londonu, niti Washingtonu nikoli in nikdar ni obljubila podpore Jugoslaviji. Turčija je ostala nevtralna. Nemške zmage so bi-

Nemčijo hočejo razdeliti

Angleški načrti v luči zahtev, ki jih stavlja lord Robert Vansittart - Nemško in zavezniško orožje bo uničilo zloglasne britanske nakane

Vsi politični krogi Anglije so si edini v tem, da se mora Nemčiji za vse čase onemogočiti vsako poseganje po orožju. Večina angleške javnosti pa zahteva preko tega še kazen za »s krivdo obremenjene nemške državnike« in za ves narod sploh. Ker vlada v Angliji demokracija, morajo biti tudi v tej zadevi »vloge« porazdeljene. Tako imajo v Angliji tudi skupine takozvanih zmer-nih politikov, ki naj deloma preslepijo angleško javnost, deloma pa zavrnejo tajno in očitno opozicijo v angleškem parlamentu.

K skupini politikov, ki si prizadevajo biti nekako »objektivni« in ki bi hoteli doprinesiti »pozitivne predpogoje za obnovo pomirjene Evrope«, spada tudi lord Halifax, ki je imel 8. junija 1942 pred izbrano akademsko družbo v Ameriki predavanje o tej zadevi. Dejal je, da ne more biti uspešnega miru, ki ne bi predvideval za nemški narod primerne prostora. Pristavil pa je lord Halifax, da mora biti bodoči mir »trd in pravičen«, ako se hoče preprečiti sličen »napad«, kakor je bil sedanj. Tudi notranji minister Morrison je mnenja, da je treba nemškemu narodu obljubiti pravičen mir, vsekakor pa je pristavil, da je treba »trdo in neizprosno kaznovati vse tiste Nemce, ki so zakrivali nesramne zločine«.

Bolj oster je zunanji minister lord Anthony Eden, ki je povdaril 17. junija 1942 v Spodnji zbornici, »da je treba vse nacistične voditelje radi vojne krivde strogo kaznovati«. V tem oziru je Eden bolj osamljen, ker zahtevajo mnogi širši krogi kazen za ves nemški narod, in sicer v smislu zahtev, ki jih je postavil lord Robert Vansittart. Ta uplivni angleški politik zastopa namreč nauk, da kazen, ki naj jo prejme nemški narod, ne more biti dovolj trda in surova. Vansittart je mnenja, da bi bil zločin, storjen napram vsemu človečanstvu, ako bi se narod, ki iz nekega nemira ven zagrabi v vsaki generaciji za orožje, prepustil svoji lastni usodi. Zato zahteva Vansittart ostro kontrolo ne le političnega življenja in prosvete nemškega naroda, temveč tudi vsega gospodarstva, da bi se tako preprečil njegov upliv na tujih področjih. Vansittart je označil vojni cilj Anglije takole: Uničenje moči Nemčije. Mirov-

le tako hitre, da sovjetska pomoč Jugoslaviji sploh ni mogla stopiti v akcijo. Nagli zlom srbske armade je pripravil celo Stalina do tega, da je ponovno zaigral vlogo takozvanega nevtralca.

Opis ameriškega novinarja sloni na izvirnih in verodostojnih podatkih tajnika Mr. Wilsona. To je nov dokaz nemške trditve glede ozadja belgraj-

ni cilj pa je, ohraniti to moč zlomljeno. Te in slične cilje označujejo tudi drugi angleški politiki kot svoj političen program. Vansittartizem je torej zajel široke politične kroge Velike Britanije. K tem krogom spadajo skoro vsi člani vojnega kabineta, večina poslancev Spodnje zbornice brez razlike strank in številni člani lordske zbornice. Pa tudi anglikanski cerkveni dostojanstveniki so navdahnjeni sovraštva proti Nemčiji, kakor je to očitno izpovedal prosluli nadškof Temple. V kolikor Anglija v smislu teh politikov ne bi bila v stanju stalno kontrolirati nemški narod, bi pa v smislu znane angleško-sovjetske pogodbe to vlogo prevzela Sovjetija.

Nič čudnega torej ni, da Nemčija pod takimi predpogoji ne bi mogla obstajati niti v svojih sedanjih in tudi ne v verzajskih mejah. Najživahnejši odmev je radi tega našel v angleški javnosti predlog, da bi se naj povrnilo Nemčijo v stanje po tridesetletni vojni. Angleški tisk je že objavil zemljevid, po katerem naj bi Nemčija odstopila Franciji Landau, Zweibrücken, Saarbrücken in Saarlouis. Hannover, kot zibelka angleške dinastije, naj bi pripadal Angliji. Schleswig Holstein bi dobila Danska, Posen in Vzhodno Prusijo pa Poljska. Kar bi po tem angleškem načrtu še preostalo od Nemčije, naj bi se porazdelilo na več »samostojnih« nemških držav. Tako bi še priznali ustanovitev severonemške države s pokrajinami Mecklenburg, Pommern, Brandenburg in Schlesien. Med to severonemško državo in južnonemško državo, ki bi jo tvorile Bavarska, Württemberg, Baden in Avstrija, pa bi vrnili še »bastardno« državo, sestojajočo iz Saksonske, Sudetije in Češko-Moravske. Poleg tega bi hoteli imeti Angličani na Renu posebno državo, ki bi jo nadzorovala mednarodna policija na osnovi posebnega statuta.

Tako nekako si zamišljajo angleški politični krogi konec Nemčije. Nemško orožje bo skupno z zavezniški poskrbela za to, da se bodo izjalovili vsi ti peklenski načrti, katerih glavni cilj je motnja kontinentalnega miru. Nemška zmaga bo omogočila vsem kontinentalnim narodom, da se bodo lahko veselili sadov svojega truda.

ske zarote. Slučaj paktiranja med boljševiki in belgrajskimi zarotniki (obenem s sodelovanjem Crippsa) nam dokazuje, da je boljševizem že v zimi 1940/41 zavrtno paktiral z londonskimi plutokrati ter tako intrigiral proti mirovni politiki Reicha. S tem svojim dejanjem je Sovjetija prelomila nemško-sovjetsko pogodbo iz 1. 1939.

Majski je bil zopet pri Churchillu

Stalin želi, da se nekaj zgodi - Moskva je vznemirjena vsled nemškega napredovanja - Za in proti drugi fronti

Iz Berlina poročajo: V Ženevi se je doznalo iz zanesljivih virov, da je sovjetski poslanik v Londonu, Majski, te dni sporočil ponovno željo Stalina, da se mora nekaj zgoditi, kajti vodstvo Rdeče armade ne more razumeti, kako moreta London in Washington spriči vedno bolj kritičnega položaja sovjetskih armad na južnem krilu, čakati s poskusom vojaške razbremenitve na zapadu. V Londonu so mnenja, da je sovjetska vojska zašla spričo sedanje stanja bitke ob Donu v najhujšo krizo sovjetske zgodovine. Čeprav so Timošenkove armade odločene, dajati najtrši odpor, dvomijo v Moskvi že prav resno, da bodo mogli zaustaviti nemško ofenzivo in njen sunkovit razvoj.

Preteklo nedeljo se je vršilo na Trafalgar Square-u v Londonu zborovanje, zvezano z demonstracijo za ustanovitev druge fronte v Evropi. Tega zborovanja se je v veliki meri udeležil tudi londonski ženski svet. Predsedoval je bivši izdajatelj komunističnega lista »Daily Worker«. Glavni go-

vornik Hadger-Quest je dejal med drugim, da je izdelovanje načrtov zadeva strokovnjakov vlade, vendar je smisel zborovanja, da hočeta London in vsa Anglija sprejeti vse žrtve, ki jih bo terjala druga fronta. Predsednik strokovne organizacije rudarjev, Lewther, je zahteval, da so rudarji načelno za zahteve boljševoikov.

Temu nasproti je svaril delovni minister Bevin v južnem Walesu pred pretiranimi zahtevami po ustanovitvi druge fronte, »ki je sicer eno izmed najvažnejših vprašanj, ni pa edina metoda uspešnega vojskovanja«. »Vlada — tako je dejal minister Bevin v podporitev svoje izjave — je zelo zaskrbljena glede pomanjkanja premoga. Rudarji bi forej storili mnogo bolje, ako bi povečali produkcijo premoga ter opustili svoje nasvete vladi glede vojskovanja. Po Bevinovem mnenju bo zaveznikom uspelo tudi brez druge fronte obraniti Egipt ter rešiti Sovjetijo vojnega poloma. »Zdaj gre samo za to«, je dejal Bevin, »da premagamo kritično perijodo prihodnjih 80 dni«.

Japonska svari Avstralijo

Tojo je objavil program peterih točk - Japonska ne bo dopuščala nadaljnega obstoja anglo-amerikanskega vpliva v Indiji

Kakor poročajo iz Usake, je imel japonski ministrski predsednik Tojo v Osaki pred 20.000 poslušalci pomemben govor. Tojo je uvodoma poročal o svetovnem položaju, nato pa je objavil program peterih točk za nadaljno ustalitev vojne strukture japonskega naroda. V svojem govoru je ministrski predsednik Tojo omenil najprej sijajne zmage nemškega in italijanskega orožja na vseh frontah, nato pa je pristavil: »Sedanji vojni položaj, ki se ugodno razvija za osovinske države, ustvarja podlago, na kateri bodo Nemčija, Japonska in Italija prizadejale skupnim sovražnikom dokončni udarec. Glede Indije je izjavil Tojo sledeče:

»Japonska, ki se je odločila premagati Anglijo in Zedinjene države, ne more dopuščati nadaljnega obstoja anglo-amerikanskega vpliva v Indiji. V tem smislu bo Japonska Indijcem rade volje pomagala uresničiti tolikanj zaželeni cilj. Oblast nad Indijo je tvorila že od nekdanje podlage angleškega imperija.«

Tojo se je nato bavil tudi z Avstralijo ter je izjavil: »Avstralija, ki je v

velikem Oceanu sedaj popolnoma izolirana, je prišla v klaverni položaj, da mora moledovati Amerikance za pomoč. Če bodo avstralski državniki nihali še naprej, ne zavedajoč se novega časa, pač ni treba povdarjati, da Japonska spričo nadaljevanja brezmišelnega odpora ne bo poznala nikake milosti, ker bo udarila neusmiljeno po Avstraliji.«

Program peterih točk je objavil Tojo kakor sledi: 1. jačenje duhovnega edinstva naroda; 2. smotreni politični ukrepi naj se uresničujejo v pravem trenutku in čim najhitreje; 3. vlada hoče dvigniti življenjski standard japonskega naroda; 4. razširjenje produkcije in 5. obnova in poživitev vzgoje.

Mussolini — star 59 let

Vodja italijanskega naroda in predsednik italijanske vlade, Benito Mussolini, je dne 29. julija dovršil 59. leto svoje starosti. Rojen leta 1883, v vasi Predappio v Romagni kot sin vaškega

kovača, je po ljudskošolski dobi v Forli-ju študiral pedagogiko in postal ljudskošolski učitelj. Ta poklic je pa izvrševal samo nekaj mesecev, nakar se je začelo njegovo pestro, na dogodkih in spremembah polno politično in časnikarsko delovanje, ki ga je vodilo tudi kot političnega begunca v tujino. Ob izbruhu svetovne vojne je Mussolini svoj, do takrat socialdemokratsko in revolucionarno orientiran svetovni nazor menjal v nacionalno smer ter postal celo vojni prostovoljec.

Po uspešno končani svetovni vojni, v kateri je zmagala tudi Italija, je Mussolini postal organizator in vodja prebujenega nacionalizma, v katerem so bivši frontni bojovníki igrali prvo vlogo pod imenom fašistična zveza. To zvezo je znal vedno bolj ojačiti in razširiti, tako, da je postala sčasoma najmočnejši politični faktor Italije. Leta 1922. je s pomočjo svoje fašistične milice, s katero je od vseh strani korakal v Rim, prevzel državno oblast. Demokracijo, ki se je preživela, je odstranil ter se pustil od kralja imenovati predsednikom vlade.

Njegov režim je uvedel močno diktatorsko upravo v notranjosti ter samozavestno in oblastno politiko na zunaj. Uredil je nov družabni red, uvedel in organiziral gospodarstvo ter vedno skrbno spopolnjeval armado in mornarico. Mussolini je bil mož, ki je razen vodstva stranke in ministrskega predsedstva dalje časa opravljal funkcije osmih ministrov, da je premostil težave, ki so se mu stavljale v napotje pri izvedbi njegovega fašističnega programa, ki se glasi, da mora Italija biti velika in močna ter na zunaj in znotraj postati velesila, kakor ji to gre po številu prebivalstva, zmoglosti in po naravnih pravicah.

In res je Mussoliniju uspelo, da je dvignil življenjske razmere italijanskega naroda na vseh področjih, Italijo pa z zavojevanjem novih dežel dvignil v imperij. Napram nacionalsocialistični Nemčiji je od vsega početka vodil prijazno in naklonjeno politiko. Kakor je on sam borec za pravilno razdelitev surovin, ki so v rokah Anglosasov, tako je našel tudi v nemških težnjah popolno razumevanje za Hitlerjev življenjski prostor. Skupni interesi Italije in Nemčije so tvorili podlago za zvezo sil osovini, ki se sedaj ramo ob rami borijo za boljše življenje obeh narodov.

Mussolini je kljub svojim 59 let mlad na duhu in telesu, izredno delaven in gibčen. Je mož dela, ki ga delo in uspehi pomlajajo in bo, kakor nikdo pred njim, iz Italije ustvaril velesilo, ki bo italijanskemu narodu omogočila boljšo bodočnost.

Preisnevajte v nedeljo, dne 2. avgusta 1942

v zbirka Nemškega Rdečega Keiža

Die „Neuen“

Von Kriegsberichter Siegfried M. Pistorius.

PK. — Ihr Gesang war längst vom Winde verweht. Und mit ihm war auch das Heimweh zerflossen. Zuerst noch schillernd, bunt und wünschenswert, dann zersprungen wie eine Seifenblase. Denn der Krieg war nähergekommen. Er glühte und blutete in den Nachthimmel hinein. Vorn liegt die Front. Da wetterleuchtet es und es scheint, als ob geschürte wuchtige Hochöfen ihre glühende Lohe in das Schwarz der Nacht schleuderten.

Sie marschieren. Das blecherne Klappern am Koppel schlägt den Takt und beschwingt den monotonen Rhythmus. Dörfer versinken hinter schwarzen Vorhängen, vielleicht sind es auch nur Ruinen. Man ahnt nur in der Nacht. Die alten aber spüren und wittern wie erfahrene Fährtenmacher. Sie haben das im Gefühl, sagen sie. Und sie würden wohl auch mit geschlossenen Augen durch die Nacht zotteln können. Der Atem keucht aus den schnell pumpenden Lungen. Das Marschgepäck drückt und lastet auf den Schultern, die Müdigkeit verspüren. Nächtliche Kühle streicht wohlthuend über brennende Gesichter, die am Tage die Sonne bräunt. Die Lippen sind trocken und rissig, und der Staub wie geröstetes Brot knirscht zwischen den Zähnen. Ein Schluck aus der Feldflasche gleicht dem Trunk am erfrischenden Bergquell.

Sie marschieren, die Alten neben den Neuen, die vom Ersatz gekommen. Die Alten sind bärtige Krieger, die halb Europa gesehen, denen die Welt zusammenstürzen kann, ohne sie zu erschüt-

tern. Sie sind ganz einfach da, wenn sie gebraucht werden, sie schimpfen und wettern, wenn es angebracht. Auch das gehört dazu. Im übrigen aber wird nicht viel geredet. Noch weniger über das, was hinter ihnen liegt. Und das ist viel. Den Neuen aber, die sie noch nicht so ganz für Voll nehmen, geben sie Ratschläge. Sie reden von den Grünhörnern, von jungen Dachsen, von Naseweisen und militärischen Säuglingen, im Grunde ihres Herzens aber sind sie wie Väter, die den jungen Stammhalter am liebsten in Watte packen möchten. So marschieren sie, auch in dieser Nacht, hinter der langsam der Tag aufblendet. Vor ihnen der junge Leutnant, dessen Gesicht der Krieg gehärtet. Jung an Jahren, aber alt an Erfahrung. Er ist einer von den Spürhunden, die Minen riechen und den Flug der Granaten im Voraus bestimmen können. Er zieht den Kopf ein, wenn es sein muß, aber er stürmt auch allen voran, wenn ihn der Befehl an die Spitze stellt. Er schwört auf seine Kompanie, und die Männer bauen felsenfest auf ihren Leutnant.

So ziehen sie ins Gefecht. Die Feuerwalze rast und lärmt. Die Neuen werden etwas farbloser und manchem wird es seltsam ums Herz. Aber das geht allen so, die die eiserne Taufe empfangen. Da kommt einer von vorn zurück, den Kragen weit offen, nach Atem ringend. Das bunte verstaubte Halstuch flattert wie eine Fahne, und der rinnende Schweiß hat helle Streifen über das Gesicht gezogen. »Herr Leut-

PK.-Aufn.: Kriegsber. Engelmann (Wb.)
Pillkunde für unsere Soldaten.

Auf kleine Holztafeln hat ein Kamerad die Bilder aller wichtigen Pilzarten gemalt, damit die anderen daran mühelos giftige und essbare Pilze unterscheiden lernen.

nant« — keucht er, »Panzer brachen durch!« — »Laufen Sie nur wieder zurück«, lächelt der junge Kompanieführer und scheint von der Meldung unberührt, »vorn stehen noch frei Pak. Die Sowjets werden sich wundern«. Und wieder stürmt der Mann nach vorne.

Dann ist es soweit. Die Sowjets brüllen und fluten gegen die dünn besetzte deutsche Linie. So also ist das, denken die Neuen und sehen nach links und rechts wie die Alten tun. Der Leutnant aber geht von Mann zu Mann, tippt jedem mit einem Stock auf den Stahlhelm und gibt die Ziele. »Du mußt jetzt schießen«, sagt er. »Da, links neben dem Schornstein ein MG. Dort, hinter dem gelben Feld sitzen die Kerle. — Nun bist Du dran. — Du mußt jetzt schießen. So geht er aufrecht zwischen den Neuen umher, als sei es nur ein Spaziergang. Er hört wohl die Kugeln gar nicht, die ihn wie Hornissen umschwärmen. Aber seine Männer zielen und schießen wie die Teufel.

»Ran Leute!« brüllt plötzlich der Leutnant. »Habt Ihr Angst vor einer Kompanie?«

Und die Männer stürzen, voran der Leutnant, die Maschinenpistole fest unter dem Arm geklemmt. So schwemmen sie eine Flut über das Feld, die kein noch so hoher Wall zu dämmen vermag. Der Glaube verleiht ihnen Kraft und die Kraft gibt ihnen die Stärke zum Angriff. Die Panzer drehten klirrend ihre Ketten, die Sowjets hasten zurück und lassen, wie von der Sense gemäht, ihre Toten auf dem Schlachtfeld. Ein halbes Bataillon liegt zusammengeschossen zwischen den zusammengedörrten Ackerfurchen.

Weit und breit gibt es keine Pak. Das wußte der Leutnant. Die Neuen aber waren zu Alten geworden.

Und so marschieren sie stolz hinter ihrem jungen Leutnant, der wieder alten nach Osten voranschreitet. Es ist ihnen leichter ums Herz. Nur ein wenig Blut sickerte durch den frischen Verband...

Scherl-Bilderdienst-M.

»Symbole einer versinkenden Welt«

In Sewastopol, dort, wo die Südbucht von der Nordbucht abzweigt, stand eines der unvermeidlichen Denkmale, das Lenin in übergroßer Gestalt zeigte. Nun hat der Luftdruck einer Stukabombe ihn von seinem Sockel herabgeweht. Die schwere Masse aus Metall bohrte sich hierbei tief in den Betonboden, und nun streckt er die Hand gleich einem Ertrinkenden nach Hilfe aus.

Boljševiško osrečevanje narodov

Ves estonski narod so nameravali poslati v Severno Rusijo in v Sibirijo

V Dorpatu so praznovali te dni obletnico osvoboditve izpod boljševiškega jarma. Pri tej priliki je imel estonski deželni ravnatelj dr. Maei, ki je nekak vodja estonske avtonomne uprave, pomemben govor, v katerem je uvodoma omenil, da so Estonci po vkorakanju boljševikov spoznali povsem nov svet, ki je predstavljal pravzaprav veliko jetnišnico. V tej jetnišnici se je nahajalo 180 milijonov sužnjev in par tisoč židovskih poveljnikov. Sovraštvo do vsake kulture so boljševiki pokazovali ob vsakem koraku. To sovraštvo so izkazovali tudi na področju gospodarstva in kulturnega življenja. Sejali so splošno nezaupanje ter izvajali najhujši teror. Ljudi so trpinčili tako neznošno, da je vse te muke le težko popisati. Rdeči teror je slavil po Estoniji nezasišane orgije. Ker je bil estonski narod protiboljševiško nastrojen, so sklenili

židovsko-sovjetski valpti nasilno izselitev vsega estonskega naroda. Popolno uničenje estonskega naroda naj bi se bilo po sovjetskih načrtih izvedlo v mesecu avgustu lanskega leta.

»Danes vemo, — je dejal dr. Maet — »da bi bilo koncem avgusta 1941 ostalo samo še 350.000 Estoncev na svojih rodnih tleh, kajti 700.000 oseb so nameravali julija in avgusta preseliti v Severno Rusijo in Sibirijo. Ker je boljševikom primanjkovalo transportnih sredstev, so nameravali organizirati karavane, ki bi imele peš prepotovati dolgo pot v kraje pregnanstva. Te nevarnosti Estonci pač nikdar in nikoli ne smejo pozabiti. Ako 22. junija 1941 vojna ne bi bila pričela, bi bili boljševiki zbrisali estonski narod ne samo z rodne zemlje, temveč tudi iz zgodovine.«

Prvi vaški dan na Spodnjem Štajerskem

Tipična vas Jakobstal hribovitega področja Windische Büheln sega z nekaterimi svojimi kmečkih hiš daleč gori v položnost hribov, ki jih obdajajo vinogradi in polja. V tej vasi se do danes ni odigralo še ničesar zgodovinsko važnega, tudi noben veliki mož se tam ni rodil. Vodja krajevne skupine ni bil v stanu, da nas opozori na kakšno krajevno znamenitost. Vas izgleda, kakor vse druge vasi v teh krajih in bi jo mirno lahko prestavil na drugi konec tega lepega okoliša. Zato je pa prebivalstvo te vasi pridno, delavno in živahno. Večino tvorijo mali kmetje, ki so komaj čakali priključitev k Reich-u. Njihovo priznanje k Führer-ju in Reich-u, ki so ga lani oddali, ni predstavljalo prazne besede, ker ti ljudje stvarno z odkritim veseljem sodelujejo v delovanju svoje krajevne skupine.

Dan Jakoba je za vaščane Jakobstala že od nekaj praznik. Ta praznik so doslej navadno praznovali kot dan počitka ali pa razposajenega veselja. Letos jim je pa ta dan bil dan hotenja in neprisiljene radosti.

Budnica je otvorila vaški dan. Kmečka godba, ki je tudi popoldne neprestano sviralala nove melodije, predstavlja glasbo, da si vas boljše ne more želeli. Po koncertu na prostem sledeča izvajanja odredov mladine so pokazala, kaj je organizacija Deutsche Jugend mlade Jakobstalčane vse naučila. Vaški travnik je za to prikazovanje bil prav primeren prostor.

Okrog poldneva se je nadaljevanje prireditve preneslo v senčnat vrt, kjer so neprestano odmevale nove pesmi. Sledila je nenapovedana tekma pevcev med mladino, moškimi in ženskami.

Razen ljudskih pesmi so odmevale tudi pesmi nove Nemčije v enem glasu, krepko podprte od deklet iz Wiena, ki se nahajajo tam kot žanjice. Tem dekletom je sploh treba zapeti posebno pesem. Jakobstalčane so v enem tednu naučile peti najnovejšo pesem »Das Fähnlein der sieben Aufrechten«, kakor da bi to bila kaka stara domača melodija iz Jakobstala. Povsod so sijajno posegle v razvoj prireditve ter pritegnile stotine ljudi v tok dogajanja. Nema igra »Flohbank« je ugajala in razveseljevala, smeh so pa povzročili tudi kislji obrazi tistih, ki so nasledili pri »prebujanju kač«.

Novost za prebivalce je bil nastop čarovnika. Čudili so se vragolijam, ki jih je pokazal. Naravnost nalezljivo je vplivala radost na veselišču. Kdor želi Spodnještajerce v njihovem pravem bistvu spoznati, naj obiše kako vaško prireditev kot tihi opazovalec ter poslušaj pogovore in petje kmečkega ljudstva. Film »Nemški vojaki vidijo Sovjetijo« je tvoril zaključek sporeda. Iz veselega razpoloženja so se jim stregli obrazi, ko so v slikah in besedah videli, kako živi ljudstvo v Sovjetiji. Vsi so se spomnili na svoja posestva in na svoje roditelje, ki so jim zapustili in izročili njihove domove in ki jih bodo svoječasno izročili in zapustili svojim sinovom in hčerkam.

Tako so v Jakobstal-u proslavili svoj prvi vaški dan, na katerem je ta vas pokazala svojo življensko voljo. Kreisführer Doboczky, ki je bil tudi nekaj ur navzoč, se je Ortsgruppenführerju zahvalil ter mu izrekel priznanje za uspešno pripravo vaške veselice, ki je nad vse zadovoljivo uspela.

Kreistag v Trifail-u

Kakor zadnjič v Luttenbergu, tako bo dne 1. in 2. avgusta t. l. organizacija Steirischer Heimatbund v Trifail-u priredila okrožni dan, takozvani Kreistag za področje okrožja Trifail.

Na sporedu je razen enotne zdravne celokupnega kadra podvoditeljev tudi nekaj kulturnih prireditev, med njimi slikarska razstava Dürer-ja. Velezborovanje, ki bo eno največjih v Trifail-u in za trifailsko okrožje, bo nadvse zanimivo, koristno in poučno. Kot glavni govornik bo nastopil Bundesführer organizacije Steirischer Heimatbund-a, Franz Steindl. Prebivalstvo okrožja Trifail se bo brezdvomno v največjem številu tega okrožnega dneva udeležilo, da izkoristi prilžnost, pri kateri do vsestransko pridobilo.

Prehranjevalni uradi Sodnje Štajerske v nadaljnjem razvoju. Hauptstabsleiter inženir dr. Leitner od Landesbauernschaft-i iz Graz-a, je obiskal Spodnjo Štajersko ter v spremstvu nekaterih svojih sodelavcev pregledal urade pooblaščenca za prehrano in kmetijstvo v Marburg-u, Trifail-u, Rann-u in Luttenberg-u. Z merodajnimi je razpravljajal o obnovitvenem in nadaljnjem razvoju teh ustanov. Na svoji poti je obiskal tudi urade Kreisbauernführer-jev v Mureck-u in Oberradkersburg-u, kjer je imel službena posvetovanja. Obisk in pregled uradov je dokazal, da je kmečko ljudstvo povsod izvršilo stavljenе mu naloge in jih uspešno izvršuje.

Weltbild.

Neue erbeutete Sowjet-Feldzeichen im Zeughaus.

Der Kriegsbeute, die im Ehrenhof des Berliner Zeughauses ihre Anstellung gefunden hat, wurden jetzt diese vier sowjetischen Feldzeichen hinzugefügt. Sie stammen aus der Kesselschlacht von Charkow und wurden am 25., 27. und 28. Mai erbeutet.

GOSPODARSTVO

Za dvig spodnještajerskega kmetijstva

Organizacija Steirischer Heimatbund je pri svojem zveznem vodstvu (Bundesführung), kakor tudi pri vseh okrožnih vodstvih (Kreisführung), ustanovila agrarno-politične urade, ki so že začeli poslovati. Z ozirom na stališče, da nacionalsocialistična zakonodaja nobenemu stanu ne omogoča kake prednosti, temveč da je mišljena za dobrobit celokupnemu ljudstvu, je tudi stranki potreben agrarno-političen urad, ki stoji za ukrepi Reichsnährstand-a. Agrarno politiko Spodnje Štajerske lahko vodi edino organizacija Steirischer Heimatbund.

V eni izmed prvih delovnih sej urada za agrarno politiko pri zveznem vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund, kateri so prisostvovali tudi vodje istih uradov pri okrožnih vodstvih, vsi Kreisführer-ji, mnogo častnih sotrudnikov, Bundesführer Steindl ter pooblaščenec za prehrano in kmetijstvo pri šefu civilne uprave, Landesbauernführer Hainzl, je vodja urada Nitzsche, podal pregled o nastanku agrarno-političnega aparata in njegovih nalogah. Kmetijstvo danes ne sme predstavljati več kup medsebojno se pobijajočih interesov, temveč del ljudske skupnosti. Kmetijstvo bi se lahko označilo za izvor krvi nemškega ljudstva, ki z obdelovanjem lastne zemlje skrbi za prehrano vseh. Danes izgleda, da je ravno prehrana v ospredju, ki je v dolgoletnem tihem in žilavem delu Führer-ju omogočila sedaj potrebno svobodo delovanja. Storitve kmetov so ogromno narastle. Odlični tržni red nadzoruje tok živil od producenta do konzumenta ter skrbi za enakomerno, redno in zadostno prehrano. Vse to je pa bilo mogoče, ker je stranka obdržala vodstvo ljudskih množic v rokah, kar bo na agrarnem sektorju odslej tudi na Spodnjem Štajerskem prišlo do izraza. Tudi na Spodnjem Štajerskem mora uspeti, da se vzgoji ponosno, svoje vrednosti se zavedajoče kmetijstvo.

Po govoru Nitzsche-ja, je pooblaščenec za prehrano in kmetijstvo pri šefu civilne uprave, Hainzl, izdal smernice za nadaljnje praktično delo. Ker se je obdelovanje zemlje spomladi v redu izvršilo, je sedaj potrebno, da se žito čimprej zmlati. Kmet mora ta dela izvršiti iz lastnega nagiba. Ravno tako je samo ob sebi umevno, da je tudi v lastnem kmetiskem gospodarstvu štediti s kmetijskimi pridelki, kakor je na Spodnjem Štajerskem možno zvišati kmetijsko produkcijo.

Zaključno besedo je spregovoril Bundesführer Steindl. Na svoj zagrabiljiv način je postavil mobilizacijo vseh moči kot najbližji cilj v ospredje, medtem ko je nemškega kmeta označil do notranjosti njegovega bista za nadaljnji cilj. Zbuditi se mora voljo za služenje narodu. Akoravno še obstajajo jezikovne razlike, bo vsak kmet,

ki je pripravljen prostovoljno in z veseljem reševati stavljeni mu naloge, v naše vrste sprejeti. Organizacija Steirischer Heimatbund se čuti odgovorna za osnovno agrarno-politično izravnavo, medtem ko je naloga Reichsnährstand-a v sodelovanju z državnimi uradi, praktično uresničiti vse agrarno gospodarske probleme. Za bodoče tedne in mesece pa ostane kakor doslej edino geslo: »Vse za zmago našega orožja!«

× **Novo tovarno žveplene kisline so dogradili ob Črnem morju.** V Karabiku blizu Črnega morja ustanovljena tovarna žveplene kisline in supersulfata je ravnokar začela s svojim obratovanjem. Strojne naprave so izdelek nemške strojne industrije.

× **Nova tovarna jedilnega olja v Beogradu.** Novoustanovljena zadruga za predelavo industrijskega semena v Beogradu si je najela primerne prostore ter uredila tovarno za izdelavo jedilnega olja.

× **Industrija sladkorja v Voronežu.** V mestu Voronež, ki so ga kakor znano nedavno zavzele nemške čete, se nahaja tudi uprava sovjetskega sladkornega trsta. Trust razpolaga z dvanajstimi tovarnimi sladkorja in z eno rafinerijo. Okoliš Voroneža ne predstavlja tako obsežnih nasadov sladkorne pese kakor Ukrajina, je pa kljub temu ta sladkorna industrija v preskrbi Sovjetije s sladkorjem igrala veliko vlogo. Z vsemi do sedanjimi izgubami, je Sovjetija izgubila 80% krajev, kjer se nahajajo nasadi sladkorne pese ter isto odstotno število tovarn sladkorja.

× **Skupna briga Nemčije in Italije za semena.** V München-u se je sestala skupina italijanskih kmetijskih izvedencev z zastopniki našega prehranjevalnega kmetijskega ministrstva, da se dogovorijo o sodelovanju obeh prijateljskih držav na področju preskrbe semen.

× **Znižali so cene stekla.** Izšel je odlok Preiskommissar-ja, s katerim se znižajo cene za debelo steklo za 5-15%.

× **Vojne ograde Italije so letos že drugič obdelane.** Kakor znano, so v Italiji letos vse mestne vrtove, parke in ostale javne nasade po vseh večjih naselbinah posejali z žitom. Sedaj, ko je žito požeto, so pa takoj zopet zemljo preoral, grede pa posadili s sojo, oljericami itd.

× **Rezervno hrano za zimo.** Narodni zadrugi in institut v Bukarešti je uredil velika skladišča za shranjevanje živil za zimo. V shrambe bodo lahko spravili do 350 vagonov živil vseh vrst. Hladilne naprave bodo omogočale shranjevanje mesa in rib. Pravijo da bodo shranili pol milijona ribjih konzerv ter pol milijona prekaženih rib, da bo za letošnjo zimo dovolj hrane.

× **Romunsko kletarstvo bodo modernizirali.** Romunska direkcija za vinarstvo in sadjarstvo se trudi izboljšati in dvigniti kletarstvo. V to svrhu bodo naročili najmoderneje aparate in priprave v Nemčiji.

× **Iz kakšnega drevja izdelujejo celulozo?** Celuloza je snov, ki je kot izhodna točka za izdelavo papirja in umetnih tekstilnih vlaken vsakemu znana. Najboljše drevo za izdelavo celuloze je iglasto. Pri

tem stoji smreka na prvem mestu. Iz smrekovega lesa se izdeluje svaljek. V Nemčiji se skoro vsa celuloza izdeluje iz zmlatega smrekovega lesa. Dober pisemski in tiskarski papir, kakor tudi nekaj papirja za pakiranje se izdeluje iz smrek. Tudi za izdelavo umetne svile in stanične volne je smreka najboljša surovina. Plemenita jelka se za to ni obnesla. Tudi borov les, ki raste v vseh krajih Nemčije, je odlična surovina za bolj grobo vrsto celuloze.

× **V Ukrajini pričakujejo dobro žetev.** Po poročilih, ki prihajajo iz prostornih področij vzhoda, ki so zasedene po nemških četah, je letos upati na dobro letino. Posevki v Ukrajini obljubujejo povprečno žetev 65% celotne rodne zemlje je v Ukrajini pod nemško upravo. V osrednjem prostoru vzhoda, ki je med operacijami največ trpel in je pod boljševiško upravo s svojimi pridelki zalagal druge pokrajine, so nemške oblasti v minuli zimi tako dobro uredile preskrbo hrane, da so domači produkti preživljali prebivalstvo in še čete. Zimski posevki so stoodstotno prišli v zemljo in je stanje istih dobro. Tudi perutninarstvo se dobro razvija. Pridelci jajc krije vse potrebe prebivalcev in čet, razen tega se je odposlalo že prve pošiljke jajc — nič manj kakor 35 milijonov — v Nemčijo.

× **Bolgarija namerava graditi žitne shrambe.** Kmetijsko ministrstvo kraljevine Bolgarije namerava še v tem letu postaviti shrambe za žito. V to svrhu bi naj bolgarska kmetijska in zadruga banka dala posojilo v višini 65 milijonov levov.

× **Krušne cene so zvišali v Švici.** Radi težav z uvozom krušnega žita in moke so švicarske oblasti bile prisiljene zvišati cene kruha in sicer povprečno za 53 do 58 rapov pri kg. Dosedanja cena, 53 rapov za kg, je bila samo za 20% višja od predvojne cene. Da bi se plačalo vse stroške, ki jih zahteva današnji težaven import žita iz prekomorskih krajev, bi se v Švici moralo prodajati kruh po 72 rapov kilogram. Ker je pa sedanja najvišja cena 58 rapov, plača država za vsak kilogram konzumiranega kruha razliko od 14 rapov, kar prav občutno obtežuje državne izdatke.

× **Hrvati obiščejo Bolgarijo.** V Sofiji pričakujejo odposlanstvo hrvatskih gospodarskih krogov, ki bi radi spoznali bolgarsko perutninarstvo. Ogledali si bodo nekaj vzrejalšč in poskusnih zavodov za perutnino.

× **Pridobivanje rude v Srbiji.** V današnji Srbiji imajo celo vrsto rudnikov, ki so jih že stari Rimljani izkoriščali na primitivni način. To so predvsem rudniki Kopaonik, Majdan-Pek in Bor. V srednjem veku so klicali v deželo Saksonce, da bi jim kot dobri rudarji razširili in izboljšali pridobivanje rudnin. Takrat je bilo v glavnem za zlato, srebro in baker, medtem ko se je železa bolj malo pridobivalo. V času turške dobe je srbsko rudarstvo nazadovalo. Sredi minulega stoletja je zopet oživele, in sicer v rudnikih Majdan-Pek, Kučajna, Rudnik in Ripanj. Sjedila je doba tujeja kapitala, ki je izkoriščal srbske rude. Dobro na stvari je bilo to, da se je z modernimi stroji raziskalo geološke razmere ter odkrilo nova nahajališča. Srbijo se na področju bakrene, svinčene in cinkove produkcije lahko uvrsti med najbolj važne pridobitne zemlje v Evropi. Tehniški razvoj je sprožil tudi zanimanje za antimon, ki se nahaja v zapadni Srbiji in ga tudi pridobivajo. Istotam so tudi nahajališča magnezita, ki ga še nikdo ne pridobiva. Najbolj se je pač kopalo premog, ki ga je v Srbiji na mnogih krajih.

UMNI KMETOVALEC

Pripravimo kleti za krompir!

Naj nikar nigdo ne misli, da prihaja klic, ki smo ga postavili v naslov našemu današnjemu razpravljanju, prezgodaj! Narobe: bolj upravičena je bojazen, da bodo prišli za marsikogar naši nasveti prepozno, da bi jih zmožel — vsaj letos — v celoti uresničiti.

Zgodnje vrste krompirja namreč že zoriijo in bodo, ako bodo »pasji dnevi« letos svoje ime zaslužili, v par tednih sposobne za splošen izkop.

Nujno priporočamo zato našim kmečkim gospodarjem, da z deli za — današnjim strokovnim zahtevam ustrezno — ureditev kleti za shranjevanje krompirja takoj pričnejo!

Kakšnega pomena je dobra in kako usodna utegne postati slaba krompirjeva klet, smo se lahko temeljito prepričali v pretečeni zimi, ko je krompir v vseh slabih kletih in shrambah zmrznil in ko so samo dobre krompirjeve kleti in shrambe rešile, ne samo krompirja za prehrano do novega pridelka, marveč tudi — kar je bolj važno! — očuvale dovoljnim množinam semenskega krompirja kalilno sposobnost!

Naši spodnještajerski kmetovalci in naše krompirjeve kleti so se pri tej preizkušnji zelo slabo obnesli: dejstvo je, da je letošnjo zimo v večini naših kmečkih kleti ves, tudi semenski krompir, zmrznil in da nas je samo uvoženi semenski krompir rešil pred gospodarsko katastrofo, ki bi sicer radi tega v našem kmečkim gospodarstvu nastala.

Pod nobenim pogojem ne smemo trpeti, da bi se kaj takega še kdaj ponovilo! Zato je vsakdo, ki mu je letošnjo zimo krompir v kleti zmrzoval, dolžan, da pred vskladiščenjem letošnjega pridelka svojo krompirjevo klet tako priredi, da bo krompir v njej tudi ob najhujšem mrazu varen pred zmrzovanjem. In ne samo to: klet za shrambo krompirja mora biti tako prirejena, da ostane krompir v njej zdrav, da ne gnije, da prebitno in nepravilno ne začne kaliti in da je mogoče posamezne sorte, oziroma kakovostne skupine medsebojno nepomešljivo ločiti.

Kako naj bo torej prirejena klet za krompir?

1. Klet za shrambo krompirja mora biti brezpogojno varna pred zmrzovanjem. Da večina naših kleti dosedaj tej zahtevi ne ustreza, vemo iz izkušnje preteklega zime. Spet pa je jasno, da ne moremo — posebno sedaj v vojnem času ne — vseh naših kleti za krompir podreti (morda celo s hišami vred) ter zgraditi novih. Zato je treba rešiti vprašanje, kako naše že obstoječe kleti za krompir v dovoljni meri zavarovati pred mrazom.

Pr eden začnemo klet v tem oziru izboljšavati, moramo ugotoviti vzrok, zakaj krompir v njej zmrzuje. Vzrok so lahko bodisi pretanke ali iz nepravilnega gradiva zgrajene stene, bodisi pomanjkljivo izdelana ali nameščena okna in vrata, ali pa nezadostna, oziroma nepravilna kletna oprema.

Najbolj varne pred mrazom so krompirjeve kleti, katerih stene so docela v tleh. Čim bolj pa se dvigajo kletne stene in nad tal, temvečja je nevarnost zmrzovanja, posebno še, če so stene kleti iz morda komaj pol metra debelega kamnitega zidu ali celo betona.

V takih primerih je brezpogojno po-

trebno, da kletne stene zavarujemo, ali »izoliramo« proti mrazu. To izpeljemo lahko na različne načine. Najenostavnejši od teh je, ako debelino stene povečamo. V ta namen izidamo ob notranji strani kletnih sten iz votle zidne opeke še eno zidno plast ali oblogo. Kako debelo plast moramo prizidati, — to je, kakšno (navadno votlo zidno ali samo tako posebno izolirno) opeko moramo uporabiti, — zavisi od debeline prvotne stene. Namesto, da bi kletne stene izolirali pred mrazom z opečnato zidno oblogo, lahko obložimo stene s primerno debelimi Heraklit-nimi ploščami, ali pa z Manesit-ometom. Potrebno debelino opeke, plošč ozir. ometa za brezpogojno varnost kleti pred zmrzovanjem si dajmo izračunati od tvrdke, kjer bomo potrební material nabavili, oziroma od podjetja, ki bo delo izvršilo. Kaj splošno veljavna je namreč tozadevno nemogoče svetovati.

Krompir lahko zmrzuje v kleti tudi ob dovolj močnih in mrazovarnih stenah, ako n pr. okenj (ali morda šip v njih) sploh manjka, ali če se morda okenj ne da docela zapreti. Vsekakor morajo biti na kleti za krompir dvojne oknice: od teh naj bodo notranje snemljive, to pa zato, ker jih potrebujemo samo pozimi, medtem ko bi nam bile jeseni in spomladi, ko je treba klet stalno zračiti, samo v napotje.

Tudi vrata v klet za krompir morajo biti brezpogojno dvojna, ako je vhod neposredno s prostega. Še boljše je v takem primeru, da prizidamo zunan, ali vzdramo znotraj malo predklet, katere zrak brani, da se zrak v kleti ob vratih ne shlajuje preveč, še posebno kadar ob mrzlem vremenu prihajamo v klet.

Da morajo biti kletna vrata dovolj močna, to je dovolj debela in da se morajo dati tesno zapirati, ne bomo posebej poudarjali, čeprav se na marsikateri kleti vrata tako napol zapirajo, da pride lahko maček ob zaprtih vratih brez težave skozenj.

Omenili smo, da lahko krompir v kleti zmrzuje tudi zaradi nezadostne ali nepravilne kletne opreme, največkrat pa, ker kletne opreme sploh ni. Jasno je, da mora zmrzniti krompir, ki se ob hudem mrazu dotika zmrzlih, s srezem pokritih sten ali betonskih tal. O pravilni kletni opremi bomo govorili nekoliko pozneje, zazdaj si zapomnimo samo, da je pravilna oprema v krompirjevi kleti važna tudi kot bramba pred zmrzovanjem krompirja.

2. Klet za krompir ne sme biti niti pretopla. Kot v premrzli kleti krompir lahko zmrzne, tako v pretopli začne hitro gniti ozir. odganjati. Toplina zraka v krompirjevi kleti ne sme nikdar znašati nad 8°C, kakor ne sme nikdar pasti izpod 2°C; pravilna toplina za krompirjevo klet je 4—6°C.

Za shranjevanje krompirja so torej neuporabni kletni prostori, ki mejijo ali ki celo služijo kot pralnice itd. Vse, kar smo navedli kot ukrepe za zavarovanje kleti pred zmrzovanjem, služi istočasno tudi kot zavarovanje kleti pred previsoko toplino. Razen tega je mogoče toplino zraka v kleti za krompir izdatno uravnati tudi potom zračenja ob primernem času, namreč takrat, ko je toplina zunanega zraka najbližje zahtevani toplini krompirjeve kleti.

3. Klet za krompir ne sme biti vlažna, ker vlaga povzroča gnitje krompirja. V obrambo proti vlagi je treba stene in betonska tla izolirati, najbolje tako, da stene in tlak namažemo s primernim vlagoizolirnim sredstvom, kakršnih je več na izbiri. Tudi primerno zračenje zmanjšuje vlažnost kleti. Vsekakor mora biti klet varna pred nastopom talne vode.

4. Klet za krompir mora biti primerno svetla, to se pravi, toliko, da onemogoča krompirju, da bi začel prekmalu kaliti in da, kadar začne kaliti, ne dela dolgih belih, marveč kratke, močne, rdečkaste ali zelene kali. Nadalje mora biti klet toliko svetla, da je mogoče ob zaprtih vratih krompir prebirati in pri tem razločevati različno barven krompir posameznih sort. Ker pa presvetla klet z neposredno sončno svetlobo spet ni dobra, smemo, če so okna velika in na južni strani, v takih primerih namazati šipe z apnom.

5. Klet za krompir mora biti sušna. To pomeni: stene morajo biti gladko ometane in vsako jesen pred spravljanjem pridelka sveže pobeljene; tlak mora biti betonski ali iz opeke. V kleti za krompir ne sme biti shranjena vsa mogoča in nemogoča šara itd.

6. Končno mora biti krompirjeva klet za shranjevanje krompirja čez zimo primerno opremljena. Vodilo pri urejevanju te opreme naj nam bo zavest, da ostane krompir v shrambi zdrav samo, ako je k vsem gomoljem omogočen svežemu zraku prost dostop in slabemu, izdihanemu toplemu zraku prost odhod. Z drugo besedo: omogočeno mora biti kroženje zraka okrog in skozi krompirjeve kupe.

To kroženje zraka omogočimo, ako krompirja ne nasipljemo neposredno na tla, marveč na oder ali pograd, katerega dno naj bo vsaj 10 cm dvignjeno od tal ter napravljeno iz močnih letev ali ozkih desk, med katerimi naj bo približno po 3 cm špranj. Enako se ne sme krompir dotikati stene, marveč postavimo ob steni pokonci približno 12 cm močne stebre, na katere pribijemo na počez letve z enako širokimi špranjami. Ta opaž iz letev mora biti tako visok, kolikor visoko bo segel kup krompirja. Na ta način ostane med steno in letvasto pregrajo tako širok prazen prostor, kot so stebriči debeli (n. pr. 12 cm).

Po potrebi pripravimo deske tudi za zagrajitev krompirjevega kupa na spodnji strani.

Vprašali boste, kako visoko sme biti krompir v kleti na tak oder nasut? To je odvisno od več okoliščin. Če shranjujemo dovolj suh in ohlajen krompir v shrambo, kjer bo ostal samo čez zimo, ga smemo nasuti meter, da celo poldrug meter visoko. Vendar moramo v tem primeru postaviti v kupe na vsakih par metrov površine po en oddušnik (Dunstschlote). Take oddušnike napravimo iz letev, ki jih nabijemo na okvirje primernih izmer (n. pr. 25×25 cm) tako, da so med podinimi letvami tako široke špranje, kot znaša širina letev.

Če pa moramo spravljati v klet nedovoljno suh krompir, ga ne smemo nasuti nad pol metra visoko. Istotako ne sme spomladi, ko se zbudi v krompirju spet življenje, biti krompir nasut nad pol m višine. Zato moramo imeti na razpolago tolikšne kleti za krompir, da lahko krompir, ki nam ostane na zalogi do spomladi, ko začneja klti, razgrnemo, ne da bi moral biti nad pol metra visoko nasut. Prav priporočljivo je, napraviti na vsak poldrug meter kletne širine še po en ležeči oddušnik, enako iz letev, vendar objemo

okvirje samo od treh strani, — s četrto ležijo namreč okvirji na odru. Okvir naj bo pri ležečem oddušniku pravokoten, n. pr. 15 cm širok in 45 cm visok. Taki ležeči oddušniki nam služijo razen za prezračevanje krompirja tudi kot merilo višine krompirjevega kupa; nasujemo ga enostavno do višine gornjega robu oddušnikov. Nadalje lahko po ležečih oddušnikih hodimo kot po stezicah med vrtnimi gredičami, ne da bi krompir kaj poškodovali.

K opremi kleti za shranjevanje krompirja spada brezpogojno tudi **toplomer** in zabož s **prahom živega apna**.

In še nekaj: Oder ali pregrad mora biti s pregrajami — enako iz letov — razdeljen v toliko oddelkov, kolikor sort, oziroma kolikor debelostnih ali kakovostnih skupin krompirja bomo morali ločeno shraniti! Seveda — če imamo na razpolago zadosti prostorne kleti, da nam ga ni treba nasipati več kot pol metra na debelo, lahko pregraje nadomestimo ležeči dušniki, katere namestimo kot pregrado med poedinimi kupi

S tem bi bilo najvažnejše o prireditvi kleti za krompir povedano. Onim, ki bi se morda vprašali, zakaj govorimo samo o kletih in nič o shranjevanju krompirja v **rodipnicah** (Miete), bodi v pojasnilo omenjeno, da ogromna večina naših kmetovalcev proda krompir — v kolikor ga sploh pridela nad domačo potrebo — takoj jeseni, navadno kar s polja. Praktično vzeto, vkletijo naši kmetovalci samo krompir za seme in za domačo potrošnjo. Za shrambo teh količin pa imajo skoraj vsi dovolj kleti na razpolago. Podpisnice prihajajo v poštev predvsem za prezimljenje velikih količin semenskega krompirja in za spravljanje krmskih sort, katerih pa pri nas ne gojimo v večjem obsegu.

Kako bomo letošnji pridelek krompirja spravili?

Že v uvodu današnjega razpravljanja smo opozorili, da je čas spravljanja krompirja že pred vrtni. Posebno zato, ker so se v zadnjih letih pri nas zelo razširile razne zgodnje sorte krompirja, ki ob tem času že dozorevajo. Od teh sort omenjamo predvsem pred par leti vpeljani holandski sorti »Bintje« ter »Prvenec« (Erstling), kakor tudi letos v večjem obsegu uvoženo sorto »Frühbote«.

In vprav glede spravljanja, ozir. uporabe pridelka teh zgodnjih sort krompirja se nam mudi, naše kmetovalce na nekaj opozoriti: **Shranite kar največ mogoče pridelka tudi zgodnjih sort krompirja za semenske svrhe!**

Prihodno pomlad namreč pod nobenim pogojem ne bo mogoče, uvažati na Sp. Stajersko semenski krompir, prav posebno pa še zgodnje sorte, v takem obsegu kot letos. Zaradi tega je brezpogojno potrebno, da shranimo za sajenje v prihodnji pomladi potrebne količine semenskega krompirja mi spodnještajerski kmetovalci sami!

Prebirajte, torej tudi zgodnje sorte krompirja, ko jih izkopavate! Za prodaj naj bo samo najdebelejši, za doma samo najdrobnejši krompir! **Srednjedebele, enakomerno odbran in zdrav krompir pa v celoti shranimo za semenske svrhe!**

Tozadevno še nekaj opozoril:

Vsi posestniki, ki imajo letos večje, zdrave in lepo uspevajoče nasade zgodnjih sort krompirja, (pa tudi poznih!) naj to takoj javijo pristojnemu Wirtschaftsberater-ju pri Führungsamt A s prošnjo, naj pride nasad pregledat. Če bo od njegove strani nasad spoznan kot za pride-

GOSPODARSKI KOTIČEK

× **Uspehi petletnega gospodarskega načrta v Mandžukuo.** Japonska vazalna država Mandžukuo, ki je bila pred nekaj leti še sestavni del Kitajske, je imela svoje gospodarske razmere precej razdrapano. Japonci so kmalu po ureditvi in uvedbi nove uprave izdelali petletni gospodarski načrt, ki je baje dobro uspel. Tako je na primer produkcija prosa v tekom petih letih poskočila za 15, pridelek koruze pa celo za 40%. Prav posebno se je petletni načrt obnesel v gojitvi riža. Produkcija riža je od leta 1936 zrasla za 230%. Pridelek ovsa se je pa v istem času dvignil celo za 283%. Tekstilne rastline so seveda tudi v čudovitem napredku. Pridelki konoplje so narasli za 2227 in lanu za 5547%. Produkcijo jekla so povečali za 45% in železa za 119%, napram letu 1936.

× **Italijanski kmetijski načrti za leto 1942/43.** Italija bo v pridelovalnem letu 1942/43 usmerila svojo kmetijsko produkcijo še bolj v vojno gospodarstvo. Načrti slojijo na vprašanih prehrane ljudstva in vojskva ter na pridelavi zadostnih surovin za industrijo. Trud gre v glavnem za povečanjem žitnih pridelkov, krompirja, stročnic, sladkorne pese in oljaric.

× **Žitarice bodo gojili.** Gospodarski ministri Egipta je prepovedal vsako gojitev lanu. Na ta način pridobljeno rodno zemljo hočejo uporabiti za žitarice. S tem izgubi Egipčani eno svojih najvažnejših industrijskih rastlin, iz katere izdelujejo v glavnem vreče za eksportiranje glavnih pridelkov, kakor sta na primer bombaž in čebula.

× **Največjo vinsko klet na Balkanu dobijo Bolgari.** V Čirpanu v Bolgariji gradijo vinsko klet, ki bo največja na Balkanu. V kleti bo prostora za 5 milijonov litrov vina. Graditelj je neka vinarska zadruga.

× **Ibero-ameriška iznajdba izdelovanja sintetičnega bencina.** Dvema urugvajskima tehnikoma je uspelo izumiti način izdelovanja sintetičnega bencina iz živalskih in rastlinskih produktov. Izdelovalni stroški so baje izredno nizki. Napravili so baje že več poskusnih voženj s tem novim izdelkom in se je imenitno obnesel. Ibero-ameriški gospodarski krogi upajo na ta način spraviti v denar vse svoje presežke agrarnih produktov. Na vsak način bo pa treba počakati, da se te revolucionarne napovedi, če so izvedljive, tudi uresničijo.

lovanje semenskega blaga sposoben, se ravnajte glede časa izkopavanja in glede postopka pri spravljanju po dobljenih navodilih.

Vsekakor pa je škoda, za seme namenjen krompir izkopavati prej, preden se krompirjevka ne začne sušiti. Ne smemo pa pri za seme odmerjenem krompirju čakati z izkopom toliko časa, da bi se krompirjevka docela posušila. Z odmrle krompirjevke bi se namreč lahko razne bolezenske glivice preselile na gomolje. Samo pri nasadih, katerih pridelki ne bodo služile za seme, čakamo z izkopavanjem tako dolgo, da krompirjevka docela odmre.

Izkopan krompir pustimo na tenko razgrnjen, najbolje na podu ali skednju, da se dobro posuši in shladi. V klet ga smemo spravljati le, ko je suh in dovolj

„Ljudstvo pomagaj si samo, potem Ti tudi Bog ne bo odpovedal svoje pomoči!“

Te besede Adolf-a Hitler-ja vsebujejo veliko. Tudi pri nas je že od nekdaj udomačen slično mišljen ljudski pregovor: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal«. — Kakor je naš domači pregovor mišljen za vsakega posameznika, tako se izrek Führer-ja nanaša na ves narod. Razlaga, kako je ta izrek mišljen, ni težka. Führer hoče s tem pozivom nemško ljudstvo opozorjati na to, da je vse, kar želi doseči, mogoče in izvedljivo samo z lastno močjo. Führer hoče nemško ljudstvo, ki ravnokar bije boj za biti ali ne biti, torej za življenje ali smrt, vzpodbuditi k največjim storitvam in žrtvam, kajti gotovo je: če bo storilo vse, kar je v njegovih močeh, mu bo sreča naklonjena, zmagalo bo in Bog mu bo pomagal.

Duhoviti klic Führer-ja, ki ga je nemškemu ljudstvu namenil v enem svojih govorov v času trajanja sedanje vojne na vzhodu, spominja na sledečo pravljico:

»Utrujen popotnik je padel v neko globoko jamo, se precej poškodoval ter ves obupan klical in čakal, da bi ga kdo rešil. Pretekle so ure, minuli so dnevi, njegovi klici so utihnili, njegov up na rešitev je bil vedno manjši. Pravljico, ki smo jo nekoč kot otroci ranjen, lačen, žejen, zmučen in obupan je gledal nasproti neizogibnemu koncu. Kakor vsi, ki vidijo prihajati zadnjo uro življenja, tako je tudi on v svojih mislih delal obračune o svojem življenju. Bliskovito hitro se mu je v možganih odigral popis njegove preteklosti. Vsi važnejši trenutki, ki jih je v svojem življenju doživel, so mu kakor dejanja na filmskem platnu predočili in razjasnili, kaj je v življenju storil dobrega in kaj napačnega. Pri tem se je pa spomnil učitelja, ki ga je pred davnimi desetletji kot šolarja podučeval, da mora človek v življenju zaupati v samega sebe in se preriti skozi življenje kolikor je največ mogoče z lastno močjo. Začel je razmišljati, kako bi si sedaj ranjen in slab po tem učiteljevem nauku sam rešil življenje, ker ni od

ohlajen, ne pa morda od sonca razgretega, ali mokrega.

V kleti posipljimo krompir med nasipanjem s prahom živega apna, ki ga varuje pred gnitjem.

Takoj, ko krompir spravimo v klet, položimo na vsak kup tablico z imenom sorte in kakovosti (n. pr. »Frühbote — semenski« itd.), kajti že mi sami lahko sicer preko zime inena sort in krompirjeve kupe med seboj zamešamo, še manj pa poznajo vsekakor krompirjeve sorte in kakovosti delavci, ki bodo krompir prebirali in spomladi spravljali v vreče.

S semenskim krompirjem moramo previdno in nežno ravnati. Ne smemo ga premetavati z lopato, marveč s posebnimi vilami, z okroglimi glavicami na koncu zob.

MALE VESTI

„Kdor bi dvignil roko zoper Reich...“

Politična zborovanja v okrožju Cilli

Skoro vsako nedeljo potuje Kreisführer Dorfmeister s svojim štabom h krajevnim skupinam svojega okrožja, kjer govori voditeljem uradov organizacije Steirischer Heimatbund in prebivalcem, dajajoč jim pojasnila in navodila za delo. Ta zborovanja so se že tako udomačila, da ljudstvo kar v skupinah hiti poslušat resnico, ki jo tuje iz najbolj merodajnih ust.

Minulo nedeljo so se taki shodi vršili v krajevnih skupinah Pragwald, Oppendorf, Sachsenfeld, Arndorf in Bischofsdorf. Pri tem je vsaka krajevna skupina storila vse, da je to službeno zborovanje izgledalo kakor kakšna proslava skupnosti. Kjer razpolagajo z godbami, so nastopile tudi iste. V Arndorf-u je prvič igrala rudniška godba v svojih čednih rudarskih uniformah.

Na vseh zborovanjih je govoril Kreisführer Dorfmeister ter v ostrih besedah občil neodpušljivo gonjo nekaterih elementov, ki kmetom in delavcem Spodnje Štajerske prinašajo samo pogubo. Poslušalci so povsod z razumevanjem ugotovili, da hoče organizacija

Steirischer Heimatbund Spodnještajercem pomagati ter jim biti vodnik. Spodnještajerc je bil osvobojen iz gospodarskega suženjstva, ki je kmečki stan uničilo, razen tega pa je bil tudi politično zravnán. Vse ima pa samo en cilj: pot k Adolf-u Hitler-ju.

Tisti, ki se pusti nahujskati ter v tihih urah sanja, da bo še enkrat prišlo leto 1918., se je hudo zmotil in ne razume časa. Danes namreč ne stoji na čelu Reicha kakšen slaboten cesar, temveč frontni vojak Adolf Hitler. Njegovih sotrudniki niso pitani dvorni svetniki, temveč možje, ki so vedno pripravljeni boriti se za Nemčijo ter za njo tudi umreti.

Kdor v tej veliki borbi dvigne roko zoper Reich, pride pod kolesa in bo zdrobljen. Vsak Spodnještajerc mora vedeti, kam spada in kaj mora delati, da veselega srca doprinese svoj delež k zmagi.

Govore Kreisführer-ja je tovariš Kindlhofer na humorističen način posladil in prevedel. V tem je tudi poročstvo, da sleherni hribovski kmet ve, za kaj gre in kako se mu je zadržati.

* **Veliki političen proces** so nedavno imeli v Bitolju v Macedoniji. Na začetni klopi je sedelo 42 komunistov, od katerih je bilo 11 obsojenih na smrt, 8 na dosmrtno ječo, 13 pa oproščenih.

* **Tudi v Sofiji imajo komunistične procese.** V Sofiji so v velikem komunističnem procesu od 52 obtožencev obsojili 6 oseb na smrt in 16 na dosmrtno ječo. Med obtoženci je sedela cela vrsta bolgarskih inteligentov, med slednjimi celo znan in odlikovan pisatelj ter neki slikar. Pri razpravi so zaslišali nad 300 prič.

* **Bitko vseh bitk** je nazvala londonska „Times“ uničevalno vojno, ki jo vodi nemške podmornice zoper angleško-amerikansko plovbo ter jo označila kot tisti sektor vojnega vodstva, ki bo po mnenju sovražnih mornariških sil odločil o zmagi in porazu.

* **Katastrofalno pomanjkanje ladjevja v Angliji in Zedinjenih državah Severne Amerike.** Nehote se iz ameriških časopisov večkrat dobi koristne informacije o zadevah, ki so osovinskim silam v vojaškem oziru koristne. Tako je na pri-

nikoder pomoči. — Mož je zbral vse svoje sile ter sklenil storiti vse, da bi prišel iz jame. In glej čudo! Po večurnem naporu in vrtnanju po zemlji, se mu posreči najti izhod in možnost rešitve, ki mu je srečno uspela. Rešil se je iz jame, v kateri je bil živ pokopan, ker si je sam pomagal.

Kakor mož v tej pripovedki, tako bo tudi nemški narod z lastnimi močmi rešil in premagal vse težave, ki so v zvezi s sedanjo vojno. Nemško ljudstvo si bo končno zmago samo priborilo in Bog mu bo pri tem pomagal.

mer časopis „Washington Star“ nedavno med drugim napisal: „Po vsem svetu je pomanjkanje ladjevja pri strategiji Združenih držav Severne Amerike in Anglije glavobol števil. 1. Za enkrat še ni dovolj ladij na razpolago, da bi za življenje važne stvari prevažale v Anglijo, Sovjetsko Rusijo in Avstralijo ter tamkajšnjim četam omogočale obstanek. Sedaj je pa treba pomisliti, da postaja problem pomanjkanja tonaže vedno bolj pereč, ker potopitve potom osovinskih podmornic in letal zdaleka prekašajo novo izdelano tonažo“.

* **Roosevelt si je odredil šefa štaba.** Roosevelt si je admirala Leahy-ja odredil za šefa svojega štaba. Leahy je star 67 let. Bil je nazadnje šef mornariških operacij. Leta 1939 je bil že na listi za vpokojitev. Roosevelt je novinarjem izjavil, da ostane on sam vrhovni poveljnik vseh svojih oboroženih sil. Admiral Leahy bo pa študiral vojaška poročila, kar mu bo odvzelo mnogo dela. Uporabljal ga bo tudi za zbiranje potrebnih nasvetov itd.

* **70 letnica nemškega državnega statističnega urada.** Nemški statistični urad v Berlin-u (Statistisches Reichsamt) je dne 25. julija proslavil 70 letnico svojega obstoja. Ta nad vse vzorno urejen urad se bavi predvsem s statistiko prebivalstva, obratno- in kulturno statistiko, kmetijsko- in splošno gospodarsko statistiko ter s statističnim proizvodnjem o industrijski produkciji, nadalje s statistiko prometa, financ ter socialne politike.

* **Sündermann je postal namestnik šefa za tisk.** Reichspressechef Dr. Dietrich je svojega dosedanjega Stabsleiter-ja Helmut-a Sündermann-a imenoval za svojega namestnika v svojstvu tiskovnega šefa državne vlade.

* **Tri leta ječe** je sodišče prisodilo neki ženski v kraju Ainet, ker je na sleparski način prejela živilske in oblačilne nakaznice za svojega otroka, ki je umrl že leta 1936.

* **Splošno delovno obvezo** za časa žetve, za ljudi, vozne živali in vozove so uvedli na Slovaškem.

* **V Moskvi so ustavili gradnjo palače sovjetov.** Glasom poročil, ki so jih objavili ameriški listi, so sovjetske oblasti v Moskvi ustanovile nadaljnjo gradnjo takozvane palače sovjetov, ki bi naj bila ena najbolj velikih in arhitektsko najbolj modernih in lepih stavb na svetu. Železno ogrodje, ki je bilo že postavljeno so podrli ter uporabili kot staro železje. Do tega sklepa je prišlo gotovo radi pomanjkanja železa in skrbi, ki jih imajo z obrambo pred nemškimi ofenzivami.

* **Dogovor o premoženskih vprašanih bivše jugoslovanske države so sklenili v Berlin-u.** Dogovor so podpisali zastopniki Nemčije, Italije, Madžarske, Bolgarije, Hrvaške in Srbije, ki jo je zastopala Nemčija. S tem so uredili premoženjsko pravna vprašanja ter nekaj z istimi spojenih finančnih zadev.

* **Grobdmiral Raeder** je poslal admiralu Dönitz-u sledečo brzojavko: „Početa leta stojijo naše podmornice ob ameriški obali v trdnem uspešnem boju z oskrbovalno mornarico. V tem času je bilo na vseh bojiščih potopljeno skupno 616 ladij z 3.843.200 brutoregisterskih ton. Od tega je v ameriških vodah potopljeno 467 ladij z 2.917.600 brt. Samo angleško-ameriška mornarica petrolejskih ladij je v tem času izgubila 163 petrolejskih ladij z 1.325.500 brt. — Grobdmiral Raeder je vrhovni poveljnik vojne mornarice, admiral Dönitz pa zapoveduje nemškimi podmornicam.“

* **Akecija čiščenja v Bosni** se glasom poročil iz Berlina razvija po načrtu in uspešno. Komunistični banditi in poklicni cestni roparji so poskušali globlje v stranskih ravninah daleč proč od prometnih cest napadati posamezne vasi. Ti spopadi so imeli samo krajeven značaj ter so dovedli na več točkah do uničevanja, oziroma zajetja banditov. Dodatno čiščenje vrha Una-Sana se nadaljuje po načrtu. V govovju Kozara se je osvobodilo nadaljnja področja. Odpor v nižini Save severno od Prozari je zlomljen. 500 preživelih banditov se je predalo. Mnogostevilne puške in avto. malično orožje se je zapolnilo. Nadaljnje čiščenje vršijo nemške in hrvaške čete.

* **Boj tihotapeev.** Glavno državne pravdnštvo pri višjem deželnem sodišču v Graz-u je svojim podrejenim državnim pravdnštvom v Reichsgau-ih Steiermark in Kärnten dalo navodilo, da napram tihotapeem principiuelno najstrožje postopajo, tudi če gre za malo vrednost vtihotapljenega blaga. Kdor skuša iz prehranjevalnega stanja več ali manj obrioma vleči dobiček, se ga bo označilo kot škodljivca ljudstva nemarne vrste, če ni predpostavke, da gre za zločin po odredbi o vojnem gospodarstvu. Navadno je torej predlagati ječo, pri tihotapstvu večjega obsega pa smrtno kazen.

* **507 tvrdk osovinske pripadnosti** so likvidirali v Zedinjenih državah. Razen tega je vlada, ki se sedaj s tem še baha iz raznih podjetij izgnala mnogoštevilne pripadnike Nemčije in Italije. Pri tem se Amerikanci poslužujejo raznih metod, ki so takega značaja, da je premoženje pripadnikov osovinskih sil navadno izgubljeno.

Sodobna nemška pesem:

Nur der Freiheit gehört unser Leben!

(Hans Baumann.)

Nur der Freiheit gehört unser Leben,
Laßt die Fahnen dem Wind.
Einer steht dem anderen daneben,
aufgeboten wir sind.

Freiheit ist das Feuer, ist der helle
Schein,

so lang sie noch lodert, ist die Welt
nicht klein.

Daß die Äcker zum Erntegang reifen,
darum bleiben wir wach.

Bis die Sensen die Halme ergreifen,
hüten wir sie vor Schmach.

Freiheit ist das Feuer...

Daß die Heimat den Frieden soll
finden,

suchen wir nach dem Feind.

Keiner soll seine Garben hier binden,
der es falsch mit uns meint.

Freiheit ist das Feuer...

Daß dem Lande die Sorgen versinken,
darum stehen wir auf.

Unsre Helme das Morgenrot trinken,
eure Herzen reißt auf!

Freiheit ist das Feuer...

* Francija je tudi v kolonijah pomedla z židi. Francija je izdala zakon, po katerem se tudi v francoskih kolonijah izključuje žide iz tamkajšnjega gospodarstva. Trgovska in obrtna podjetja, ki so last židov, pridejo pod prisilno upravo.

* Pazite na kokoši! Dve ženi iz bližine Marburg-a sta radi s kolesi potovali po vaseh. Nastopali sta kot nakupovalki krompirja. Če pa pri kmetih ni bilo nikogar doma, kar je sedaj v letnem času radi poljskega dela večkrat slučaj, sta pa kradli kokoši ter jih v za to pripravljene krompirjeve vreči odvažali domov. Pri neki hiši v predmestju Marburg-a, sta pa ženi imeli smolo. Ko sta imeli kokoš že v vreči, je kakor nalašč prišel domov domači sin, ki ju je prijel in izročil orožnikom. Sledile bodo seveda občutne kazni. — Pred nekaj dnevi so pa posestniku Heinrich-u Scherian-u v Ruppertsbach-u iz nezaklenjenega hleva izginile 4 kokoši in pet kuncev.

* Z gonilnim plinom delajo poskuse. V Budimpešti so prvi taksi-avtomobili začeli voziti z gonilnim plinom. Gre za poskušnjo, ki bo odločala o nadaljnji uporabi tega nadomestka za bencin.

* Kako izgleda v amerškem pluto-kratskem rajju? Ameriški časopis „Look“ je objavil članek o higitni otrok v Zedinjenih državah Severne Amerike, kjer se vsakoletno porodi približno 2 in pol milijona otrok. Od teh ima samo polovica zadostno hrano in zado- voljivo nego. Usoda ostalih je lakota, slaba obleka ter nehigijenska stanovan- vanja. Osem in pol milijona Ameri- kancev nima finančnih možnosti za zdravniško pomoč. Razmere v Zedinje- nih državah so že od nekdaj takšne, da živi 50% ljudi v izobilju, 50% pa v revščini in pomanjkanju. Roosevelt je pred kratkim izjavil, da je zdravje človeškega naraščanja življenjsko važne- ga pomena. Strašna dejstva se pa samo

z izjavami ne more odpraviti. — V na- cional-socialistični Nemčiji so ta vpra- šanja čisto drugače urejena. Naš social- zem v praksi ne pozna otrok bogatih in otrok revnih. Pri nas se gleda in skrbi za vse otroke, ker so vsi člani naše velike ljudske skupnosti ter ena- kovredni in enako cenjeni.

* Pogledi na sedanjo vojno v Zedlaje- nih državah Severne Amerike. Bralce bo gotovo zanimalo kako gleda ameri- ško opozicijsko časopisje na vojno politiko Roosevelta. List „Pelleya Gu- lilean“ je povdaril, da si je treba biti na jasnem, da vodijo Zedinjene države Severne Amerike vojno, da bi „rešile in obnovile pekleniški boljševidem“. V državi Indiana izhajajoč časopis „Kay“ je zapisal: „Ali ni bila washingtonska vlada, ki se je stalno vtikala v stvari, ki jo niso brigale; ali niso bile tajne spletkarije židovske denarne moči, ki so povzročile vojno?“ „Kullgrens Bea- con Light“ pa izraža bojazen, da bodo boljševidi izkoristili priložnost, jo za- grabili pri čopu ter v Zedinjenih drža- vah Severne Amerike povzročili komu- nistično revolucijo. Kačo smo si dali na prsa, ki bo kmalu brizgnila svoj strup, ker smo sprejeli morilca Litwi- nova, da pripravlja ameriško revolu- cijo“.

* 8000 vreč čilenskega solitra je zgo- relo v Caracasu, glavnem mestu Vene- zuele, kjer je izbruhnil veliki požar. Ker je zgorelo tudi poslopje, je škoda ogromna.

* „Nositelji civilizacije“. Portugalska legija je izdala brošuro v kateri je med drugim citirano besedilo nekega govo- ra, ki se v skrajšani obliki glasi: „Mo- goče niso nikakšni komunisti ali pri- jatelji komunistov, ki pod krinko hli- njene simpatije glasno objavljajo, da se je Sovjetija spremenila in da se je komunizem spremenil v smislu reda. So taki elementi res samo prijatelji komunizma? Ne, to so komunisti! Mi dobro vemo, kaj nameravajo, zato jim pa tudi kličemo „Stoj!“ Njihovi tajni cilji so nam dobro znani ter vemo kako jih je treba pobijati, kjer koli bomo izzvani. Kakor v španski držav- ljanski vojni, tako veljajo tudi danes naše simpatije tistim junakom novega

stoletja, ki so prestali trdo rusko zimo ter uveljavili svojo odločno voljo“.

* Pazite se pri kopanju! Nahajamo se sredi kopalne sezone. Na žalost se vsako poletje pripeti, da se iz neprevidnosti, prevzetnosti, lahkomiselnosti ali nepozna- vanja razmer v rekah, kjer se ljudje kopa- jo, čisto po nepotrebnem izroča »mokri smrti« človeške žrtve. Danes, ko stojijo moški v raznih vojnih in za vojno važnih službah in je posebno mladina radi tega samo pod nadzorstvom žen, oziroma ma- ter, je opozarjanje in skrb za prepreče- nje nesreč pri kopanju prav posebno va-žno. V zaprtih in nadzorovanih kopalniških se, ako kopalci spoštujejo predpisan ko- pališki red, ne more veliko zgoditi, bolj nevarno je pa po rekah, ribnikih, jezerih in potokih, kjer se mladina prosto koplje. Pri kopanju je razen tega vredno upošte- vati sledeče nasvete. Izogibati se je ska- kanja v vodo, če je kopalcu vroče in je razgret. Tudi po sončni kopeli se ne sme skakati takoj v hladno vodo. Neumno je, če kdo precenjuje svoje moči in plava, da bi samemu sebi in drugim ugajal, da- leč po vodi. Taki primeri se v največjih slučajih končajo s smrtjo, ki si jo tak ko- palec v svoji neprevidnosti sam išče. V neznanih vodah je kopanje daleč proč od obrežja sploh treba opustiti. Tudi potap- ljanje z glavo v globino, ki je ne pozna- mo, bi se ne smelo vršiti. Za fiste, ki so v ušesih nežni ali bolni, je bolje, da se z glavo ne potaplja. Na srcu bolni in kr- čom izpostavljeni se morajo izogibati glo- boke vode. Vsak neplavalec je popolnoma brez moči, če izgubi v vodi tal pod noga- mi, nakar ga valovje pograbi in se za- duši.

* Japonci so na Aleutih zasedli še en otok. Oblasti Zedinjenih držav Severne Amerike priznavajo, da so Japonci zase- dili na Aleutih še en, torej tretji ameriški otok. Amerikanci, ki očitno niso v stan- ju vse to preprečiti, še manj pa Japonce iz svojega ozemlja pregnati, pravijo, da so šele sedaj zvedeli za sile, ki jih Japonci držijo na Aleutih.

* Muhe so spravile konje v smrt. V Hildesheimu so neko kmečko konjsko vprego tako nadlegovale muhe, da sta konja zbežala ter padla v neko vodo, kjer sta utonila.

Tudi strelo bomo izkoristili

(Misli iz pasjih dni).

Med 25. julijem in 24. avgustom je doba takozvanih »pasjih dni«. To je višek vročega poletja z viskomo napetosti elemen- tova, ki povzročajo nevihte. Sicer se ne- vihte pojavljajo tudi že prej in tudi še pozneje, vendar je strah pred njimi ravno v pasjih dneh največji.

Najstrašnejše pri neurju je pač tres- kanje in uničevanje strele. Zato je ver- jetno, da je človek že zgodaj razmišljal, kako se zavarovati proti strelu in s tem v zvezi, kako dobiti moč strele v svojo oblast. Prvo vprašanje je že zdavno rešil izumitelj strelovoda Benjamin Franklin. Preko te iznajdbe do danes še nismo prišli. Praktično tudi še danes nimamo proti strelu razen strelovoda še nobene druge obrambe, kakor običajna navodila, kako se obvarovati pred treskanjem.

Kako dobiti moč strele že v obliki bliska v svojo oblast, so pred leti resno poskušali nemški fiziki Brasch, Lang in Urban. Postavili so si nalogo, kako izko- ristiti energijo, ki se razvija med bliskan-

jem in treskanjem. Za svoje poskuse so si izbrali dolino pod Monte Generoso (blizu Lugana v Švici). Preko te glede ne- viht najbolj razvpite doline so zgradili 800 metrov dolg žični most z visečimi izo- latorji. In res se jim je posrečilo že pri začetnih poskusih vloviti 2 milijona voltov električne napetosti. Po izboljšanju na- prave so dosegli napetost 8, z možnostjo do 20 milijonov voltov. (Običajno nastanejo bliski še le pri napetosti 10 do mili- jon voltov in več kilometerski bližni za- tevajo napetost 50 do 100 milijonov voltov, najmočnejši pa celo do pol milijarde voltov pri sili 20 do 30.000 amperov).

S tem je bil načelno rešen problem pri- dobivanja električne sile iz bliskov. Preo- staja torej še tretji, oziroma prvi glavni pogojni problem: »Obvladanje take silne napetosti in način praktične uporabe iste v korist človeštva.« Ta velikanski pro- blem bo z iskustvom v sedanji vojni ver- jetno prišel bližje svojih rešitvi, pri čemur bo letalstvo igralo precejšnjo vlogo.

Veliko politično zborovanje organizacije Steirischer Heimatbund

Kakor vsa predhodna zborovanja, tako je tudi zadnje zborovanje okrožnega vodstva organizacije Steirischer Heimatbund v Pettau-u bilo zanimivo in bogato po vsebini. Udeležili so se ga razen okrožnega štaba, vsi Ortsgruppenführer-ji in župani.

Sejo je otvoril Führungsamtsleiter, Regierungsinspektor Böhm, nakar je Kreisführer Fritz Bauer povzel besedo ter v obširnih izjavah obravnaval vse pereče probleme. V svojem govoru in sledeči debati se je obdelalo vse zadeve okrožja, vsako posamezno krajevno skupino in vsako občino do vseh temeljitosti. Kreisführer je izročil tudi pozdrave obeh kompanij brambnega moštva, ki jih je stavila štandarta Pettau in so za svoje zadržanje bili pohvaljeni. In to, kar smo zadnje dneve doživeli, tako je nadaljeval Kreisführer, »s kakšnim navdušenjem so prvi spodnještajerski rekruti iz našega okrožja odhajali k vojakom, nam je najlepša nagrada za naš trud. Vesele, ki smo ga gledali v očeh teh mladih vojakov, nam je neovrgljivo potrjilo, da je pot, po kateri korakamo, pravilna, ker nas vodi k cilju, ki nam ga je stavil Führer.«

Pri tej priložnosti se je Kreisführer zahvalil tudi Obersturmführer-ju Fischer-ju za organizacijo štandartnega brambnega moštva, ker je bil poklican na drugo službeno mesto. Hkrati je pozdravil novega vodjo štandarte Hauptsturmführer-ja Schreithofer-ja. Predstavil je pa tudi novega vodjo delovno-političnega urada, tovariša Burgstaller-ja.

Zaključni govor Kreisführer-ja se je glasil: »Šele po letih bo zgodovina presodila velikanski pomen vojaškega in političnega dogajanja v teh mesecih, ko padajo odločitve največjih izmerov. Naša in cele Spodnještajerske največja sreča je, živeti v tem velikem času, sodelovati in se bojevati. Kdor si predoči, da ta usodni čas oblikuje bodoče tisočletje, bo šele lahko približno presodil, kakšen blagoslov je za Spodnjo Štajersko, da je bila ravno v tem velikem razdobju sprejeta v veliko nemško skupnost.«

* **Popolnoma zatemnitev meseca bo dne 26. avgusta 1942.** Meseca avgusta in v sledečih mesecih bo več zatemnitev, ki bodo tudi pri nas vidne. Manj zanimiva bo zatemnitev sonca dne 12. avgusta, ker bo samo del sončnega kroga zakrit vidno samo na področju južnega ledenega morja, medtem ko se bo za ostale opazovalne kraje na zemlji mesec gibal južno mimo sonca in ne bo prišlo do zatemnitve. Pač pa bo dne 26. avgusta vidna popolna zatemnitev lune. Na ta dan stopi luna ob 4. uri letnega časa v glavno senco zemlje, nakar nastopi uro pozneje popolna zatemnitev, ki bo ob 6.30 končana. V tem času je seveda za največji del naše države luna že zašla in se bo pri nas lahko videlo samo prvi del zatemnitve.

* **To je socializem v praksi.** V Pragi so uredili 11 novih otroških zobnih ambulanc, ki so letos že 3500 otrokom nudile brezplačno zobozdravniško zdravljenje.

* **Problem židov postaja v Grčiji vedno bolj pereč.** Grški tisk zahteva, da se k prvemu ukrepu, ki določa obvezno delo za žide, izdajo takoj še nadaljnji, da se problem 60.000 židov, ki živijo v Solunu, čimprej reši. Do izгона, ki je neizogiben, se jih pa mora označiti z vidnimi znaki, prav tako židovske trgovine.

* **Ogromne številke — mali učinki.** Kongres Zedinjenih držav Severne Amerike je do polovice leta 1942. dovolil 228.800.000.000 dolarjev kreditov za vojno. Od teh ogromnih vsot se je praktično za oboroževanje in vojskovanje uporabilo po približnih, iz obračunov lišnega gospodarstva Zedinjenih držav posnetih podatkih samo 31.900.000.000 dolarjev, to je komaj 14 odstotkov. Praksa je torej pokazala, da se od kongresa, ki sledi Rooseveltu, res lahko doseže naravnost bajno visoke kredite za vojno, da je pa praktično izrabljanje istih vse drugje preje kakor lahko. Kaj pomaga Rooseveltovi vladi razpolaganje z 229 milijardami dolarjev, če nima tovarn in tudi ne surovin, še manj pa strokovnih delavcev, da bi se za ta denar izdelovalo vojni material vseh vrst, kakor si je Roosevelt to zamišljal.

* **Ena največjih kemičnih industrij na svetu je nemška veletovrka I. G. Farbenindustrie A.-G.,** ki ima v Nemčiji na več krajih velike tovarne za kemične izdelke, je na svojem letošnjem občnem zboru zvišala svojo osnovno glavnico na 1 milijardo 400 milijonov Reichsmark. Tvrdka izdeluje poleg raznih kemičnih izdelkov mnogo zdravnih preparatov, ki jih prodajajo lekarne.

* **3 milijone diamantov so prodali leta 1941.** Prodalo se je seveda največ industrijskih diamantov za oboroževalno industrijo. Mednarodna industrija diamantov računa na zastoj v oddaji, ki se že opaža, vse do konca vojne.

* **V Zedinjenih državah Severne Amerike so neko vas v državi Illinois preimenovali v vas Lidice.** Lidice je namreč bilo ime vasi v protektoratu, kjer so se zbirali zločinci in skrivali morilci zastopnika Reichsprotektora Obergruppenführer-ja Heydrich-a. S tem hočejo gospodje onstran velike luže naglasiti, da so složni in odobravajo zavratne politične umore, ki jih vodi in organizira peščica Beneševih čeških emigrantov iz Londona. Zadeva je gotovo skrajno neokusna in za Evropejca skoraj nerazumljiva. Ker je pa v Zedinjenih državah Severne Amerike celo interesantno in moderno, da so nekatera mesta v srednjem ameriškem zapadu krstili z imeni zloglasnih kraljev zločinstva in roparjev, nas ne čudi, če so za spremembo počastili tudi nekaj čeških zločincev.

* **Židovska armada in židovski generali v Angliji.** Zadevo o imenovanju žida za generala angleške armade ter ustanovitve nove, iz samih židov angleškega bližnjega vzhoda sestavljenih vojaških formacij so v Londonu preložili in jo mislijo rešiti pozneje. Kakor izgleda, se četam osovinskih sil ne bo treba »bat«, da bi na kakšni fronti bile izpostavljene naskoku krivonosih izraelskih bojnikov.

* **Nemški Rdeči Kríž je ustanova,** ki se bavi z najboljšimi humanimi in socialnimi deli. Pomoč ponesrečenim, obolelim in ranjenim, torej tistim, ki so najbolj obžalovanja vredni in nujne pomoči potrebni, je brezdvomno najbolj plemenito delo. Nekaj čisto naravnega pa je, da ustanova, kakor je Nemški Rdeči Kríž, za vse te

velike naloge širom svojega ogromnega delovnega prostora potrebuje tudi sredstva, ker tam, kjer nič ni, se ne more ničesar podvzeti. Zato se vršijo od slučaja do slučaja zbirke, v katerih se apelira na uvidevnost prebivalstva, da v iste po svojih močeh prispevajo. Ker nikdo ne ve, tudi če je zdrav in mlad, ako že jutri ne pride v položaj, da bo sam potreboval pomoč Rdečega Kríža, ki mu bo na poziv in klic tudi takoj pomagal, ne da bi popraševal: kdo, kaj in zakaj, je nekaj čisto naravnega in logičnega, da bo vsak človek, ki je to v stanu, pri zbirki, ki se vrši v nedeljo, dne 2. avgusta, po hišah in stanovanjih tudi nekaj prispeval. Vsak najmanjši prispevek je dobrodošel.

* **Churchill potuje vedno z zabojem cigar.** Kakor je pokojni angleški predsednik vlade Chamberlain neločljivo vedno in povsod potoval z dežnikom, ki ga je nosil s seboj, tako se sedaj Churchill ne more ločiti od zaboja, ki vsebuje njegove najljubše cigare. Ko je bil zadnjič v Ameriki pri Rooseveltu, so si Amerikanci baje dolgo glave belili, kake važne državniške spise vsebuje zaboj, ki ga nosi spremljajoči inspektor, dokler niso ugotovili, da gre za cigare.

* **Nov način brzojavljanja iz fronte v domovino.** Uvedlo se je nov način brzega stika frontnih vojakov s svojci v domovini. Ureditev takozvane »Kuriertelegramm Front-Heimat«-službe bo odslej na razpolago vsakemu frontnemu vojaku v nujnih primerih. Če bo na primer frontni vojak želel kako nujno osebno zadevo sporočiti v domovino, bo Kuriertelegramm prišel veliko preje v roke svojcem, kakor z navadno bojno pošto. V glavnem se bodo taki brzojavi odpremljali v primerih obolenja in ranjenja, nepričakovanega dohoda na dopust, poročanja o zavemanju kakega stališča v družinskih ali premoženjskih zadevah itd. Taki brzojavi ne bodo vsebovali več kakor 10 besed in naslov. Število brzojavov, ki se jih bo dnevno iz fronte odposlalo, je odrejeno tako, da pridejo samo nujni primeri v poštev. Brzojavi tečejo iz fronte po vojaških brzojavnih vodih do Berlina, od tam na naslovnike pa po normalni vojni pošti. Za to pot potrebujejo tri do štiri dni.

* **Pazite pri mlačvi z mlatilnimi stroji,** da ne bo nezgod! Vsakoletno se pri mlačvi s stroji zgodijo nezgode, ki povzročajo žrtve. Dolžnost vseh kmetov, ki imajo mlatilnice je, da že pred uporabo iste temeljito pregledajo. Pregledati in prepričati se je o stanju varnostnih in prav, ki morajo biti popolnoma brezhibne. Tudi gonilni jermen mora biti tako zavarovan, da ne more nikogar zagrabit. Mlatilnico se ne sme preje pognati, dokler ni vso osobje, ki je pri tem delu zaposleno, na svojih mestih in opozorjeno, da se bo stroj pognalo. Pri delu je treba vso pozornost usmeriti na delo. Vsako igračkanje, vsako brzino ali prenapetost je pri tem delu opustiti. Kaditi je pri mlačvi strogo prepovedano. Stroje je treba tako urediti, da gonilni jermen ne more pasti na tla. Uporabljati je gonilna jermena, ki so spojena s popolnoma gladkimi vezalniki. Lestvo za vstop na mlatilnico se ne sme postavljati zraven glavnega gonilnega jermena. Lestva mora biti dobro pritrjena.

* **Srebrna lisca je pobegnila iz nekega vzrejališča v Herberholt-u,** ki leži ob reki Ruhr ter prišla do nekega kmečkega dvorišča kjer so imeli race. Tam je začela iste neusmiljeno daviti, tako da je uprizorila pravcato krvavo račjo kopel. Podavila je nad 100 mladih rac.

Kajenje med zdravljenjem

Reichsgesundheitsminister (minister zdravstvenih zadev dr. Conti) je izdal važno in zanimivo odredbo, ki se glasi: »Mnogoštevilna poročila in opazovanja dokazujejo, da dobijo bolniki na predlog zdravnikov dodatne živilske nakaznice, da bi čimprej ozdravili in prišli do novih moči. Pri tem pa bolniki navadno niso pripravljani in voljni, da bi tudi s svoje strani z lastnim sodelovanjem v načinu življenja doprinesli svoj delež k ozdravitvi. Pri tem je mišljena pri gotovih boleznih odpoved kajenju, ki je navada. Gotove bolezni so gotovo povzročene s kajenjem, gotovo bolezensko stanje se lahko s kajenjem poslabša, kajenje pa tudi lahko zdravljenje zavlačuje. V takih primerih je dovoljevanje dodatnih živilskih nakaznic tratenje na škodo celega nemškega ljudstva. Z ozirom na prehranjevalno stanje je to nedovoljivo in neznosljivo; za take bolnike same je pa to tudi neumestno. Kaj koristilo na primer zdravilni ukrepi vključno visokih živilskih dodatkov, če bolnik, kateremu je nesmiselno kajenje povzročilo vnetje spodnjega stegna ne opusti kajenja? Kako naj pri kadilcu ozdravi želodčni čir, če kadi naprej, akoravno je verjetno, da je ravno prekomerno kajenje pospeševalo nastanek čira in je po vseh zdravniških izkustvih dognano, da kajenje tako zdravljenje zavlačuje? Pozivam radi tega vse zdravnike, da tem zadevam posvečajo največjo pažnjo. Dolžnost zdravnika je, bolnike v morebitnih primerih na vse to opozarjati, pravica zdravnika pa je, da bolnikom, ki ne upoštevajo zdravniških zdravilnih ukrepov, odtegnejo in prepovejo živilske dodatne nakaznice. To velja v splošnem, prav posebno pa v primeru kajenja.«

* **Vojakom Zedinjenih držav Severne Amerike bi radi plačali 50 dolarjev mesečne mezde.** Kakor piše „Washington Post“, so vojaki Zedinjenih držav najbolj dragi na svetu. Kongres se namreč bavi z mislijo, da bi se vojaške mezde, ki so že itak najvišje na svetu, zvišale na 50 dolarjev mesečno. Kakor izgleda, je tako povišanje vojaških plač potrebno, ker Amerikanci drugače nočejo služiti svoji domovini.

* **Nasilnega zločinca so obsodili na smrt.** Izredno sodišče v Graz-u je 36-letnega Franz-a Beronik-a iz Schleinitz-a pri Marburg-u, obsodilo na smrt, ker je v bližini Voitsberg-a na stranskih potih napadel dve ženski, jih vrgel na tla ter jih poskušal posiliti. Ženski sta se imeli zahvaliti samo srečnemu slučaju, da Beronik ni izvršil svojega namena.

* **Drag prevoz sladkorja v Ameriki.** Podmorniška vojna, ki povzroča pomanjkanje tonaže, je v Zedinjenih državah Severne Amerike zelo občutna. Na vsch koncih in krajih imajo težave v preskrbi prebivalcev. Prevoz sladkorja iz Kube, ki je pred vojno stal 8,50 dolarjev za vsako tona, je narastel že na 12 dolarjev.

* **Vojni načrti plutokratsko-boljševiške klfke.** Znani komunistični lord in minister angleške vlade Stafford Cripps, je podal uredniku „World Review“ v Londonu izčrpno izjavo o vojnih ciljnih plutokratsko-boljševiškega vojnega tabora. Poročilo prihaja preko zastopnika lista „Völkischer Beobachter“ v Lisaboni na Portugalskem. Po Crippsovem mnenju morajo Estonija, Letva in Litva v bodoče biti priključene Sovjetiji. Sovjeti morajo po vojni dobiti strategično varne meje in bodo najbrž zadovoljni, če se jim prepusti meja, kakor so si jo priborili leta 1940. To je pa mišljeno samo približno, ker bo treba Sovjetom vrniti gotove baze na Finskem. Tudi Besarabija ne bo ostala Rumuniji, ker jo bo treba vrniti Sovjetom. O priključitvi nekdanje avstro-ogrške Bukovine, se bo dalo govoriti. Najbolje bi pa bilo, da jo dobijo Rusi, kar bi v bodoče vsak spor o tem izključilo. Na drugi strani bo pa Moskva po vojni želela močno Veliko Britanijo in močno Poljsko, da bodo te tri države policisti Evrope. Nemčiji Sovjeti ne želijo odvzeti velike dele ozemlja, pač pa hočejo Reich razdeliti na več malih držav. Združitev Evrope ne bo mogoča, prišlo bo le nekaj združenj kakor balkanska federacija ter Čehoslovaška-Poljska. Anglija bo močno posegala v vodstvo evropske politike.

* **Turški pridelek rozin, fig in tobaka.** Po poročilih iz Turčije, pričakujejo letos v Smirni pridelek rozin, ki bo dosegel količino 60.000 ton napram 35.000 tonam lanskoletnega pridelka. Stanje fig je pa za polovico slabše od lanskega. Namesto 40 tisoč bo letos samo 20 tisoč ton pridelka. Smirna bo dala tudi kakih 75 milijonov kilogramov tobaka, medtem ko ga je lansko leto bilo 55 milijonov kilogramov.

* **To bo mornarica.** Nelson Rockefeller, ki vodi interameriški propagandni urad, je izjavil, da so ustanovili interameriško ladijsko družbo za vzdrževanje prometa med Zedinjenimi državami Severne- in Ibero-Amerike. Družba

pa ne dobi ladij na parni ali motorni pogon, temveč malo mornarico od kakih sto ladij na jadra, ki jih bodo večinoma šele zgradili. Upati je, da bodo te ladje letno saj prevozile milijon ton blaga, če jih ne bodo nasprotniki potopili.

* **Drugi najuspešnejši angleški lovski letalec sestreljen in mrtev.** Finucan, angleški lovski letalec, ki je v Angliji drugi najboljši lovski letalec z 32 zračnimi zmagami, je nedavno priletel na francosko obalo, kjer so ga Nemci sestrelili. Finucan, ki je v Angliji užival velik ugled ter bil imejitelj vseh najvišjih vojaških odlikovanj, je pri padcu s svojim letalom našel takojšnjo smrt.

* **Oddelki črnih čet v Severni Irski.** V Severni Irski so po nekem poročilu iz Bostona izkrcali drugi transport severnoameriških črnih čet. Gre baje za večji kontingent črncev, ki so jih Zedinjene države Severne Amerike poslale v Evropo.

* **„Po vojni bo Velika Britanija narod upnikov.“** Tako je izjavil Sir William Jowitt, ki je po svojem znaku britanski minister za študij obnove po vojni. Izgleda, da se je nekaterim gospodom onstran kanala zasvitalo v možganih in da tu in tam le malo vidijo, kako vodi Churchill Veliko Britanijo v pogubo.

* **Anglija mora ven iz Indije!** V Indiji se je začelo širiti gibanje za podpiranje delovnih odborov v kongresu pod parolo: „Anglija mora ven iz Indije!“ Kakor priznava sam Reuter, je ta pokret v nekaterih indijskih provincah že ustanovil svoje odbore.

* **Načrt o ustanovitvi Velike Budimpešte.** Zupan mesta je o tem problemu že poročal na seji mestnega sveta. Tudi Veliki župan je o zadevi že mnogo razpravljal. Namestnik velikega župana je pa proti priključitvi 25 okoljskih občin, ker bi po njegovem mnenju bilo to za mestno občino v finančnem pogledu težavno.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf., das fettgedruckte Wort 26 Rpf., für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel u. Heirat 13 Rpf., das fettgedruckte Wort 40 Rpf., für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf., das fettgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort, Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf., bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf., Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. — Anzeigen-Aannahmschluss: Donnerstag um 11 Uhr. — „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen, Mindestgebühr für eine Kleine Anzeige 1— RM

REALITÄTEN UND GESCHÄFTSVERKEHR

a Zu verkaufen

Besitz 15 ³/₄ Joch zu verkaufen. Polnowitsch Thomas, Tragutsch Nr. 5, Wachsenberg. 1110-2a

Mühle und 1 ha Grund

verkaufe oder tausche gegen Haus mit kleinen Besitz. Mlinar, postlagernd Pettau. 1117-2

* **V Argentini zapirajo komunistične hujskače.** V argentinskem provinčnem glavnem mestu Rosario so oblasti aretirale 11 komunistov, ker so brez policijskega dovoljenja priredili neko zborovanje.

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchtwaren) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Hochträchtige Kuh

zu verkaufen. Rogeis 34, P. Kötsch. 1115-3

Nutzviehverkauf, Schlachtvieheinkauf

Arbeitsgemeinschaft deutscher Viehkaufleute in Cilli, Flößerland 4, Gasthaus Bellei, bietet alle Gattungen und Rassen Nutzvieh zum Verkauf an. Desgleichen Ankauf von Schlachtvieh. 1122-3

Fotoapparat für Platten 6×9, neu, um Eigenpreis 150 RM zu verkaufen. Auskunft in der Verwaltung. 1113-8

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Ein lustiger Bavaria-Film

„Der verkaufte Großvater“

mit Josei Eicheim, Winnie Markus, Oskar Sima, Elise Aulinger, Carl Wery, Erna Fentsch, Albert Janscheck, Wastl Witt und Erhard Siedel.

Für Jugendliche nicht zugelassen!

Kulturfilm!

Neueste deutsche Wochenschau!

ZU KAUFEN GESUCHT**Briefmarken** kaufe jederzeit alle Serien v. ehem. Jugoslawien, Wohltätigkeit ungebraucht und gebraucht. Freimarken nur gebraucht. Angebote an Korenjak, Briefm. Versand, Brückl (Kärnten), Postfach. 945-4**Abfälle** Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

Gut erhaltene

Klavierharmonika

kauft Hotschewar, Gut Lock Nr. 1, Steinbrück. 1116-4

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung der zuständigen Arbeitsämter eingeholt werden

Ehrlicher Winzer wird für Herbst in Weingarten (4 Joch) aufgenommen. Anträge unter »Mellingberg« an die Verwaltung. 1080-6**Eröffnungsanzeige**

Ich gebe den Herren Ärzten, Krankenkassen, Sozialinstituten und Ortsbrudern bekannt, daß ich am 3. August 1942 einen Filialbetrieb in CILLI, Marktplatz Nr. 13, ehemals Bandagesgeschäft M. Fritz' Witwe eröffne.

F. EGGER**Spezialwerkstätten für Bandagen, Prothesen und Orthopädie**
CILLI, Marktplatz 13

Hauptgeschäft und Werkstätten:

Graz, Dominikanergasse 1, Ruf 67-30.

Graz, Harrachgasse 1, Ruf 40-44.

Filiale Marburg (Drau), Mellingnerstraße 3.

1123

Gesunder Lehrjunge

für Gemischtwarenhandlung auf dem Lande bei voller Verpflegung gesucht. — Johann Gradischar, Lichtenwald. 1091-6

Schmiede-Geselle wird dringend gesucht für selbständige Arbeit und Führung des Betriebes. Mattusch, Schmiederei, Windischfeistritz. 1107-6

Für mittleren Landwirtschaftsbetrieb Untersteiermarks wird fleißiges, älteres

Ehepaar

oder ebensolcher Mann in allen landwirtschaftlichen Arbeiten nachweislich wohl erfahren zu dauernder, guter Vertrauensstellung gesucht. Zuschriften an: Higersperger, Wotschna bei Oberburg. 1105-6

Wachmänner für die besetzten Gebiete im Westen gesucht. In Betracht kommen in erster Linie Rentner, Pensionisten und einsatzfähige Invalide, sowie auch Arbeitskräfte, welche nicht in einem festen Arbeitsverhältnis stehen. Bewerber, welche bereits in einem kriegswichtigen Arbeitsverhältnis stehen oder dafür in Frage kommen, scheidet aus. Unbescholtenheit ist Voraussetzung. Anfragen sind an die zuständigen Arbeitsämter zu richten. Nähere Auskünfte durch die Dienststelle in Graz, Alte Poststraße Nr. 107, Thiel Rudolf, Werbeleiter. 424-6**Tischlerlehrling** wird aufgenommen bei voller Verpflegung. Gradischnig Josef, Post Wachsenberg, Margarethen an der Pöbnitz. 1078-6

Suche zum sofortigen Antritt

Hafner- und Töpfergehilfen

Anton Reisp, Marburg, Kernstockgasse Nr. 10. 1067-6

Ältere Frau für Besitz zu zwei Herren gesucht in einem Marktort. Anschrift in der Verw. 1104-6**Pozdrav vseh zavednih****Spodnješta'ercev je****„Heil Hitler!“****Wie verdanke'n**von 21³⁰
bis 5⁰⁰ Uhr!**Verlässlicher Meier**

mit 3-4 Arbeitskräften für die Feldbearbeitung wird mit 1. Oktober aufgenommen. Gottfried Mikl, Groß-Sonntag Nr. 20. 1058-6

Fleischerlehrling mit voller Verpflegung im Hause wird sofort aufgenommen. Anton Zisei, Fleischhauer, Plankenstein bei Pöltschach. 1103-6

Pfarramt bei Radein sucht guten

Organisten und Mesner

1102-6

Dienstmädchen für landwirtschaftlichen Betrieb wird aufgenommen. Unter »Landwirtschaft« an die Verwaltung des Blattes. 1101-6**Tischlergehilfe u. Hilfsarbeiter**

werden aufgenommen. R. Lirzer, Sessel-erzeugung, Marburg, Bubakg. 36. 1112-6

Maler- u. Anstreicherlehrling

wird aufgenommen. Rudolf Strauß, Marburg, Unterrotweinerstraße 73. 1113-6

Fleischerlehrling wird sofort aufgenommen. Anton Radi, Marburg, Mellingnerstraße 9. 1100-6**Fleischerlehrling** mit sofortigen Eintritt wird gesucht, ganze Verpflegung im Hause. — Rudolf Ferder, Fleischer, Schönstein. 1099-6**Köchin oder Mädchen**

für Alles sucht Familie. Zuschriften unter »Arzt« an die Verwaltung. 1119-6

FUNDE — VERLUSTE**Junghans Uhr** mit Kette, wurde verloren zwischen Gasthaus Krempl und Kadettenschule. Abzugeben gegen Belohnung am Fundamt. 1114-13**HEIRAT**

12

Welches Fräulein oder Frau wünscht

Ehebekanntschaft

mit älteren Burschen. Zuschriften mit Lichtbild unter »Charakter« an die Verwaltung. 1124-12

Schuldlos geschiedene

Frau

über 40 Jahre alt, mit kleinem Besitz, wünscht zwecks Ehe eine Bekanntschaft eines Herrn. Bevorzugt Gewerbetreibender, Eisenbahner oder Pensionist, 35-55 Jahre alt. Witwer und geschiedene nicht ausgeschlossen. Anträge unter »Glückliches Leben« an die Verwaltung. 1108-12

27 jähriger Bauernbursche

wünscht Ehebekanntschaft eines Fräuleins mit eigenen Geschäfts- oder Gasthauslokal. Zuschriften unter »Bild erwünscht« an die Verwaltung. 1125-12

VERSCHIEDENES 14**Tagespreise für jede Menge**

Altmaschinen, Eisen, Metalle, Abfälle aller Art, Übernahme Abwracksbetriebe, Lagernd große Auswahl Autoteile, Maschinenteile und Nutzeisen. Max Weiß, Nagystraße 14, Tel. 21-30. Vormalig Gustintschitsch. 1035-14

Prothesen Bandagen, Gummistrümpfe, Leibbinden, Einlagen nach Modell und sämtliche orthopädischen Behelfe bei **F. EGGER**, Spezialwerkstätten für Prothesen und Bandagen, Marburg (Drau), Mellingerstraße 3. 762-14

Alleinstehender

älterer Herr

gewesener Gutsverwalter und Holzhändler, sucht Kost und Wohnung nebst einem Raum zur Aufbewahrung von Möbeln. Anträge unter »Dauernd« an die Verwaltung. 1120-14

Der 12-jährige

Emil Fiasch

ist abgängig. Angaben über seinen Aufenthalt ist der Gendarmerie-Polizei oder seinen Eltern: Fraustauden Nr. 95 bei Marburg zu geben. 1121-14

Johanna Kruppl

11 Jahre alt, mittelgroß, braune Haare, bekleidet mit kariertem Kleid, ist seit 6. Juli abgängig. Angaben über ihren Aufenthalt sind an die Gendarmerie Brunnendorf oder an Rosalia Besiak, Pickerdorf 103, zu richten. 1127-14

Unsere gute Mutter, Großmutter, Schwiegermutter, Schwester und Tante, Frau

Antonia Juritschan

hat uns am 9. Juli im 66. Lebensjahre für immer verlassen.

Sie wurde am 13. Juli in Untergöltzsch bei Bodenwisch zur ewigen Ruhe gebettet. 1109

Vöklngen (Saar), im Juli 1942.
Die trauernden Hinterbliebenen.

Zahnarzt Dr. Kartin

Marburg, Edmund-Schmid-Gasse 4. **ordiniert nicht vom 1. bis 15. August.** 1111-14

Zweijährige

Kalbin

wird in Friedauer Umgebung unter guter Bedingung in Zucht gegeben. Waupotitsch — Friedau—Hardegg. 1106-14

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG IN DER UNTERSTEIERMARK

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE/K 16/7—1942.

Graz, den 23. 7. 1942.

Bekanntmachung

Die für die 38. Zuteilungsperiode zustehende Käseration konnte nicht in allen Orten rechtzeitig zur Ausgabe gelangen. Ich ordne daher an, daß die Käseabschnitte der 38. Zuteilungsperiode noch für die ersten 14 Tage der 39. Zuteilungsperiode Gültigkeit haben.

Im Auftrag:
Gez.: Dr. Krause.

1098

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG IN DER UNTERSTEIERMARK

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

Weinbauamt**Rebschutzdienst****PERONOSPORA**

Die letzten warmen Regen haben die Peronosporagefahr wesentlich erhöht. Es ist daher wieder mit 1 1/2% Kupfervitriol zu spritzen. Besonders wichtig ist, daß die Trauben gut getroffen werden. Bekommen die einzelnen Traubenbeeren einen weißen Anflug, dann ist bereits die höchste Gefahr. Auch bei Oidium werden die Trauben weiß. Daher genau beobachten, ob es sich bei den weißen Beeren um Oidium oder Peronospora handelt. Nehmen Sie eine weiß überzogene Beere und schneiden Sie dieselbe auseinander. Ist sie innen ganz gesund und normal grün, so ist die Beere Oidium krank und dan heißt es sofort schwefeln. Ist die Beere innen aber mit bräunlichen Streifen durchzogen oder überhaupt bräunlich, so handelt es sich dabei um Traubenperonospora und muß sofort gespritzt werden. Traubenperonospora zeigt sich direkt auch durch ein Grauwerden der Beerchen.

OIDIUM

Vorbeugen ist besser als heilen. Die jungen Traubenbeeren sind sehr anfällig, daher an einem schönen heißen Tag um die Mittagszeit den Weingarten durchschwefeln oder der Kupfervitriolbrühe »Cosan« 10 dkg auf 100 Liter zusetzen.

TRAUBENWICKLER

Vielfach ist der Heuwurm heuer stärker aufgetreten als in den übrigen Jahren. Dieses starke Auftreten des Heuwurms hat auch ein starkes Auftreten des Sauerwurms und damit ein starkes Faulen der Trauben zu Folge. Es muß daher der Sauerwurm, besonders dort wo der Heuwurm stark aufgetreten ist, energisch bekämpft werden. Jetzt ist die Zeit dazu, gegen diesen Schädling zu spritzen, und zwar mischt man der Kupfervitriolbrühe

1 % NIROSAN

zu (auf 100 Liter 1 kg). Die Kupfernirosanbrühe ist nicht blau, sondern gelbbraun. Ein Verwenden von Arsenmitteln, wie Aresin, Uranigrün und Kalkarsenat ist verboten und wird schwer bestraft. Nirostan ist ungiftig und wirkt als jedes Arsenpräparat.

BESONDERE MITTEILUNGEN

Das Gipfeln der Rebe soll nicht vor der ersten Hälfte August durchgeführt werden. Anfang August können noch immer Hagelschläge auftreten und schützt das Blattwerk die Trauben vor leichterem Hagel. Also erst Mitte August gipfeln. Nur dort wo starkes Wachstum ist und die Gipfeltriebe stark mit Peronospora befallen sind ist ein Gipfeln Anfang August angezeigt.

Vergessen Sie nicht, daß Ende August 80% Ihrer Weinernte verkauft sein müssen!
7198

Der Leiter des Weinbauamtes:
gez.: Kortschak.

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hypotheken auf Grundbesitz
in Stadt und Land

KommundarlehenSiedlungsdarlehen

Haftung des Reichsgaues für sämtliche Verbindlichkeiten der Anstalt